Ազգ

Azg
armenian daily

24 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2003 ՈՒՐԲԱԹ 13 (2698)

Ռուսաստանն ու Չինաստանը Իրաքի հարցում միանում են Ֆրանսիային եւ Գերմանիային

Նախագահ Վլադիմիր Պուտինը երեկ Մ. Նահանգների նախագահին տեղեկացրել է, որ Իրաքի նկատմամբ դիրքորոշման հարցում իր երկրի համար վճռորոշ է լինելու ՄԱԿ-ի տեսչական խմբի եզրակացությունը, ավելացնելով, որ վերջինիս հնարավորություն պետք է տալ ստուգումները մինչեւ վերջ իրականացնելու: Ռուսաստանից անմիջապես առաջ, Նյու Յորքում ելույթ ունենալով ՄԱԿ-ի կենտրոնավայրում, Չինաստանի ներկայացուցիչն էր նույնիմաստ հայտարարություն արել, ավելացնելով, որ Պեկինը դեմ է հարցի ռազմական ճանապարհով լուծմանը:

Այսպիսով, նախորդ օրը Վերսալում Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի եւ Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերի հայտարարություններից հետո ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում վետոյի իրավունք ունեցող 5 երկրներից 3-ը դեմ են դիրքորոշվում Մ. Նահանգների եւ Մեծ Բրիտանիայի հակաիրաքյան ռազմական կոալիցիային միանալուն:

Մինչդեռ երեկ երեկոյան համատեղ ասուլիսի ժամանակ Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քոլին Փաուելը եւ Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարար Ջեկ Սթրոուն հայտարարեցին, որ հարցը ոչ թե տեսչական առաքելությանն է վերաբերում, այլ իր ունեցած զանգվածային ոչնչացման զենքերի «առկայության» մասին Բաղդադի տեղեկություն չտալու «փաստին»:

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ

«Բնակիչները պետք է մասնակցեն իրենց կենցաղային խնդիրների լուծմանը»

Դավիթաշենցիների հետ հանդիպման ժամանակ նշեց Ռոբերտ Քոչարյանը

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Նախընտրական արշավի շրջանակներում նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հերթական այցելության վայրերը երեկ մանկատան երեխաների համար կառուցվող «Հույսի ավանը» եւ Դավիթաշեն թաղամասն էին: Առաջինը, որ կառուցում է «Դիակոնիա» բարեգործական կազմակերպությունը, գտնվում է Երեւանից Աշտարակ գնացող ճանապարհին՝ Վահագնի թաղամասի եւ Կարմիր խաչի վերականգնողական կենտրոնի հարեւանությամբ: Անցյալ տարվա մայիսին այստեղ իրենց բնակարանամուտը տոնեցին 24 նորակառույց տների առաջին բնակիչները: Սակայն սա միայն շինարարության սկիզբն է, եւ կատարվել է 22 մլն դրամի ներդրում: Այս տարի կներդրվի եւս 500 հազար դոլար: Այդ մասին լրագրողներին հայտնեց «Դիակոնիայի» նախագահ Պարույր Ջամբազյանը:

PHOTOLURE

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն անցնող 1 տարվա ընթացքում երկրորդ անգամն այցելեց «Հույսի ավան»՝ շինարարության ընթացքին ծանոթանալու: Ավանի շինարարության ավարտից հետո այստեղ կլինեն 200 տներ, ինչպես նաեւ դպրոց, մանկապարտեզ, ուսումնարան: Թաղամասի ընդհանուր արժեքը շուրջ 10 մլն դոլար է:

Դավիթաշենի համայնքի բնակիչների հանդիպումը նախագահի հետ տեղի ունեցավ թաղամասի կենտրոնական հրապարակում:

Տես ▸ էջ 3

ԷՆԵՐԳԱԿԻՐՆԵՐ

Վլադիմիր Պուտինը կարգադրել է մեկ օրվա ընթացքում վերականգնել գազի մատակարարումը Վրաստան եւ Հայաստան

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինն այսօր աշխատանքային հանդիպում է անցկացրել «Գազպրոմ» եւ «Ռուսաստանի միասնական էներգահամակարգեր» ընկերությունների ղեկավարներ Ալեքսեյ Միլլերի եւ Անատոլի Չուբայսի հետ: Զրույցի ընթացքում պետության ղեկավարը հետաքրքրվել է «Հյուսիսային Կովկաս-Անդրկովկաս» եւ «Վլադիկավկազ-Թբիլիսի» գազամուղների վերականգնողական աշխատանքների ընթացքով: Ալեքսեյ Միլլերը հայտնել է, որ գազամուղների վերականգնման աշխատանքներում ներգրավված է երկու բրիգադ՝ 71 մարդ եւ 27 միավոր տեխնիկա:

Անատոլի Չուբայսն իր հերթին նշել է, թե քանի որ Վրաստանը գազի սեփական պաշարներ չունի, իսկ Հայաստանի պահուստներն սպառվելու վրա են, վրացի գործընկերները դիմել են «Ռուսաստանի միասնական էներգահամակարգեր» ընկերությանը՝ 250 մեգավատ ծավալով էլեկտրաէներգիայի արտահանական մատակարարումներ սկսելու խնդրանքով: Այնուհետեւ Վլադիմիր Պուտինը հետաքրքրվել է, թե որքան ժամանակ է, ինչ վերականգնվում է գազամուղը: Ալեքսեյ Միլլերն ասել է, որ աշխատանքներն ընթանում են արդեն վեց օր: Վլադիմիր Պուտինը ընդգծել է, որ «մեկ օրվա ընթացքում գազամուղը պետք է սկսի աշխատել»:

ՌԴ նախագահի հետ կայացած հանդիպումից հետո Անատոլի Չուբայսը հայտնել է, որ Վլադիմիր Պուտինն իրեն «լուրջ հանձնարարություն է տվել՝ մշակելու Վրաստան էլեկտրաէներգիա արտահանելու հարցը»: Ալեքսեյ Միլլերն իր կողմից հայտարարել է, որ նախագահի ցուցումը կկատարվի, եւ մեկ օրվա ընթացքում Վրաստանի գազամատակարարումը կվերականգնվի:

Ատոմակայանն արդեն կայուն արտադրանք է տալիս

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ էներգետիկայի նախարար Արմեն Մովսիսյանից, արդեն 2 օր է, ինչ վերագործարկվել է հայկական ատոմակայանը, որը կայուն արտադրանք է տալիս՝ օրվա մեջ ապահովելով 5 մլն կվտ.ժամ էլեկտրաէներգիա: Առաջիկա օրերին այդ ծավալները կմեծանան: Ըստ Ա. Մովսիսյանի, փլուզման հետեւանքով գազատարի մի հատված լրջորեն վնասվել է: Այժմ ողջ թափով հողազանգվածի ծանրությունից ազատելու աշխատանքներ են ընթանում: Զուգահեռ իրականացվում են նաեւ մայր գազատարի խոշոր վնասվածքը վերացնելու աշխատանքներ: Ըստ մասնագետների, մինչեւ հունվարի 25-ը վթարի հետեւանքները լիովին կվերացվեն, իսկ կանոնավոր գազամատակարարումը կվերականգնվի մոտավորապես 1 օր անց: Կ. Դ.

«Սիբիր» եւ «Հայկական ավիաուղիներ» ընկերությունները բանակցում են

ՄՈՍԿՎԱ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Սիբիր» եւ «Հայկական ավիաուղիներ» ավիաընկերությունները մտադիր են սերտորեն համագործակցել ավիափոխադրումների շուկայում: Ինչպես այսօր ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել է «Սիբիր» ավիաընկերության գլխավոր տնօրենի տեղակալ Սերգեյ Սուտուլովը, այդ բանակցությունները «շատ ինտենսիվ» են ընթանում: Նա նշել է, որ համագործակցության հիմքը ռուսաստանյան ավիաընկերության պատրաստակամությունն է՝ «որոշակի ֆինանսական միջոցներ» ներդնելու «Հայկական ավիաուղիներ» ընկերությունում: Դա վերաբերում է տեղեկատվական համակարգերին, մտավոր արտադրանքին, վաճառքների ցանցին, ավիափոխադրումների շուկայում աշխատանքին: «Դիտարկվում են դրա տարբեր ձեւեր, բայց դրանք բոլորն էլ փոխշահավետ են», հայտարարել է «Սիբիրի» ներկայացուցիչը:

Թուրքիան խորհրդակցում է Իրաքի մյուս 5 հարեւանների հետ

Ստամբուլում սկսվեց իրաքյան ճգնաժամին նվիրված գագաթաժողովը, նախաձեռնությամբ Թուրքիայի: Արտաքին գործերի նախարարների մակարդակով անցկացվող ժողովին, փաստորեն, մասնակցում են Իրաքի 6 հարեւանները՝ Սաուդյան Արաբիան, Սիրիան, Եգիպտոսը, Իրանը, Հորդանանը եւ հյուրընկալ երկիրը:

Նախնական տվյալներով, գագաթաժողովին մասնակից երկրները կողմ են՝ մեկ կողմից ճնշում բանեցնել Բաղդադի վրա անվերապահորեն եւ ամբողջովին համագործակցելու ՄԱԿ-ի տեսչական խմբի հետ, իսկ մյուս կողմից՝ Վաշինգտոնին կոչ կանեն ինքնազսպում դրսեւորելու եւ չշտապելու Իրաքին ռազմական հարվածներ հասցնելու հարցում:

Այս ճգնաժամում Թուրքիան եւ Սաուդյան Արաբիան, որոնք ավանդաբար Մ. Նահանգների ամենահավատարիմ դաշնակիցներն են, գրեթե համանման վիճակում են գտնվում՝ երկու երկրներում էլ հակապատերազմական տրամադրությունները շատ սուր են զգացվում ժողովրդի մոտ:

Ենթադրվում է, որ այս գագաթաժողովին կհաջորդի մեկ ուրիշը, այս անգամ Դամասկոսում՝ մասնակցությամբ երկրների գերագույն ղեկավարների:

Ռիսա Պալյանին շնորհվել է «Քաղաքացիական ականավոր նվաճումների համար» մրցանակ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանում ծավալած կամավորական գործունեության շրջանակներում ձեռք բերած նվաճումների համար ամերիկահայ հասարակական հայտնի գործիչ, Հայ-ամերիկյան մշակութային ընկերակցության նախագահ Ռիսա Պալյանը ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության Եվրոպայի եւ Եվրասիայի բյուրոյի կողմից արժանացել է «Քաղաքացիական ականավոր նվաճումների համար» մրցանակին:

Մրցանակի հանձնման հանդիսավոր արարողությանը, ինչպես տեղեկացնում են ԱՄՆ-ում Հայաստանի դեսպանությունից, ներկա են եղել միջազգային զարգացման գործակալության բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, հայ համայնքի ներկայացուցիչներ: Ռ. Պալյանի գործունեությունը բարձր են գնահատել ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության փոխտնօրեն Ֆրեդերիկ Շիքը, կազմակերպության Հայաստանի առաքելության տնօրեն Քիթ Սիմոնսը եւ ուրիշներ:

Իր ելույթում ԱՄՆ-ում ՀՀ դեսպան Արման Կիրակոսյանը Հայաստանի կառավարության եւ դեսպանության անունից շնորհավորել է Ռիսա Պալյանին պատվավոր մրցանակին արժանանալու կապակցությամբ, նաեւ շնորհակալություն է հայտնել Զարգացման գործակալության ղեկավարությանը՝ Հայաստանին ցուցաբերվող օժանդակության համար: Պրն Կիրակոսյանը հատկապես նշել է Հայ-ամերիկյան մամոգրաֆիայի կենտրոն հիմնելու Ռ. Պալյանի նախաձեռնությունը:

ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՌԼԴԿ-ՀՌԱԿ հանդիպումներ Մոսկվայում

Հայրենասիրական կուսակցությունների առաջին համաշխարհային կոնգրեսի շրջանակներում

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունում հրավեր էր ստացվել Ռուսաստանի Լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկուց՝ մասնակցելու Հայրենասիրական կուսակցությունների առաջին համաշխարհային կոնգրեսին: Մոսկվա մեկնեց ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը, որի հետ էլ զրուցեցինք Կոնգրեսի աշխատանքների ընթացքի եւ արդյունքների մասին:

– Ինչո՞վ էր պայմանավորված ՀՌԱԿ-ին հրավիրելը Հայրենասիրական կուսակցությունների առաջին համաշխարհային կոնգրեսին եւ արդյոք հայաստանյան այլ կուսակցություններ նո՞ւյնպես հրավիրված էին:

– Հավանաբար հիմք են ընդունել այն հանգամանքը, որ Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը դեռ 1885 թվականից ստեղծվել է «Արմենական» հայրենասիրական շարժմամբ, եւ այն պատմական անցած ուղին, որ անցել է կուսակցությունը՝ նշանավորելով իր գործունեությունը թե՛ սփյուռքում եւ թե՛ հայրենիքում, եղել է միտված միմիայն ազգապահպանմանն ու հայրենասիրությանը:

Տես ▸ էջ 5

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Նորագիրներ ՀՌԱԿ «Խնուս» ակումբում

Մեր ողջ երկիրն այժմ քաղաքական ամենաեռուն ժամանակներն է ապրում: Հաշված օրեր են մնացել մինչեւ ՀՀ նախագահական ընտրությունները, իսկ մայիսի 29-ին արդեն Ազգային ժողովին է հերթը հասնելու: Ուստի Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ամեն մի հավաք ու գումարում հենց նախընտրական տրամադրություն ունի: Այդպես էր նաեւ երեկ, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունում «Խնուս» ակումբի նորագիրների ընդունելության ժամանակ:

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, փոխատենապետ Միխայել Գեւորգյանը, ատենադպիր Սեւրոպ Հարությունյանը եւ Հանրապետական վարչության անդամ Կարեն Կակոյանը նորագիրների հետ զրուցելու, հուսադրելու շատ բան ունեին:

ՀՌԱԿ ատենապետն այս անգամ ոչ միայն ներկաներին ծանոթացրեց կուսակցության դավանությանը, այլեւ պարզեց ՀՌԱԿ-ի դիրքորոշումը նախագահական ընտրությունների ժամանակ. Կուսակցությունը պաշտպանելու է գործող նախագահի՝ Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը, որովհետեւ ՀՌԱԿ անդամները լավ են գիտակցում. երկրին քաղաքական ու տնտեսական կայունություն է հարկավոր, զարգացումը, որը, ինչպես ապացուցեց ժամանակը, արվեց վերջին 4-5 տարվա ընթացքում:

Մի քանի ամիս անց էլ՝ մայիսի 29-ին կայանալու են Ազգային ժողովի ընտրությունները: Հայաստանի Հանրապետության Ազգային առաջին ժողովին անդամակցած Ռամկավար Ազատական կուսակցության անդամները վստահ են, որ ընտրությունների ժամանակ կշահեն ձայների մեծամասնություն եւ առավել արդյունավետ կաշխատեն օրենսդրական դաշտի կատարելագործման համար:

ՀՌԱԿ «Խնուս» ակումբի (ատենապետ՝ Սերգեյ Թորոսյան) 20 նորագիրները հույս հայտնեցին, որ քաղաքականապես լարված այս ժամանակներում կկարողանան ապացուցել ռամկավար-ազատական գաղափարախոսական դրույթները եւ ՌԱԿ-ը առավել արդյունավետ կաշխատեր, այս անգամ նաեւ՝ օրենսդիր բարձրագույն մարմնում:

Ս. Մ.

«Հայաստան-սփյուռք» կապերի ամրապնդման նոր ուղիներ

«Հայաստան-սփյուռք» ինտերնետային էջից տեղեկացանք, որ հուլիսի 1-3-ը Երեւանում տեղի կունենա բժշկագիտական առաջին միջազգային կոնգրեսը: Կոնգրեսի նախագահ Արա Տեր-Գրիգորյանը ողջույնի խոսք է հղել իր գործընկերներին, որում ընդգծվում է հայ բժշկագիտության դարավոր ավանդներին հավատարիմ մնալու եւ ժամանակակից բժշկության տեխնիկական եւ գիտական նվաճումներով առաջ գնալու անհրաժեշտությունը:

Եռօրյա քննարկումները հնարավորություն կընձեռեն համագործակցություն հաստատելու տարբեր կազմակերպությունների միջեւ, որը կնպաստի Հայաստանում բժշկության զարգացման բարձր մակարդակի ապահովմանը: Ուրախալի է, որ «Հայաստան-սփյուռք» ինտերնետային էջում բացվել է «Ղարաբաղ» բաժինը, որի ստեղծմանը մասնակցել են Արցախի համալսարանի 10 ուսանողներ, իսկ Մ. Նահանգներից եւ Մեծ Բրիտանիայից երկու ուսանողներ աջակցում են թարգմանչական աշխատանքներին: Էջի հիմնադիրները տեղեկացնում են, որ կամավոր սկզբունքներով աշխատողների կարիք ունեն հատկապես թարգմանչական տեքստերի համար:

Տեղեկացանք նաեւ, որ սփյուռքի ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացները կընթանան օգոստոսի 1-31-ը, Համահայկական խաղերի երրորդ մրցույթը տեղի կունենա օգոստոսի 16-24-ը, իսկ հոկտեմբերին իր աշխատանքները կսկսի Համահայկական միջազգային կազմակերպության հիմնադիր կոնգրեսը:

Ռ. Պ.

ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԻԾ

2005 թվականին բոլորս պետք է հայտարարագրենք մեր գույքը, եկամուտները եւ ծախսերը

Երեկ կառավարության նիստի քննարկմանն էր ներկայացվել «Ֆիզիկական անձանց գույքի, եկամուտների եւ ծախսերի հայտարարագրման մասին ՀՀ օրենքի» նախագիծը, որին վերամշակումների համար հատկացվեց 10 օր ժամանակ՝ խորհրդարանի քննարկմանը ներկայացնելու համար: Իսկ թե ինչ կարեւոր դրույթներ է ներկայացնում նոր օրենքի նախագիծը, պարզաբանումներ տվեց հարկային ծառայության պետի տեղակալ Արմեն Ալավերդյանը: 2001 թ. կառավարության մայիսի որոշումներից մեկով հաստատվել է, որ առաջին փուլում հայտարարագիր կներկայացնեն բարձրաստիճան պետական պաշտոնյաները, երկրորդ փուլում՝ հարկ. ծառայության գլխավոր եւ բարձր պաշտոն ունեցողները (այդ օրենքն արդեն հունվարի 1-ից ուժի մեջ է մտել), իսկ ոստիկանության, մաքսային եւ հարկային ծառայությունների բոլոր աշխատողները, անկախ զբաղեցրած պաշտոնից, անխտիր պետք է հայտարարագրվեն եւ անգամ նրանց հետ կապված անձինք: Դա չի կազմում հանրապետության ազգաբնակչության զգալի մասը, ուստի ներկայացվեց օրենքի նոր նախագիծ: 2004 թ. հունվարի 1-ից բոլոր պետական պաշտոնյաները, ծառայողները պարտավոր են հայտարարագրել իրենց եկամուտները, գույքը, իսկ 2005 թվականից արդեն, անկախ սեփականության ձեւից ու աշխատանքի վայրից, ՀՀ բոլոր քաղաքացիները պետք է հայտարարագրեն իրենց գույքը եւ եկամուտները:

Հայտարարագրերը ներկայացնելու են եւ օգտագործվելու են հարկման նպատակով, այսինքն եթե հայտարարագրվել է գույք, ուրեմն գույքահարկով կամ հողի հարկով հայտարարագրման, իսկ եթե եկամուտ, ապա դա կօգտագործվի եկամտահարկի հարկման նպատակով, որով էլ պետբյուջեում աստիճանաբար իր ուրույն տեղը կգրավի եկամտահարկը, սկիզբ դնելով համընդհանուր հայտարարագրման սկսած 2005 թվականից: Ծախսերի հայտարարագրումից հետո հնարավոր կլինի միանշանակ որոշել հարկատուի հարկման եկամուտը: Նախագծում հստակ են նաեւ այդ նորմերը չկատարելու, թաքցնելու կամ կեղծելու դեպքում նախատեսված պատասխանատվության հստակ նորմեր:

ԱԺ-ում օրենքի նախագիծն ընդունելուց հետո բավականաչափ ժամանակ է նախատեսված, որպեսզի ընդունվի նաեւ իրազեկման որոշակի ծրագիր՝ ազգաբնակչությանը տեղեկացնելու, ուսուցանելու, մշակելու ու ճիշտ հայտարարագրեր ներկայացնելու համար:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Արա Աբրահամյանը վստահ է, որ իրեն կհաջողվի ստեղծել համաշխարհային հայկական կազմակերպություն

ԲԵՅՐՈՒԹ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի հայերի միության պատվիրակության Լիբանան այցը, որը գլխավորում է նրա նախագահ Արա Աբրահամյանը, մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել այդ երկրի հայ համայնքում: Այցի ծրագիրը խիտ հագեցած է. ամեն օր 7-8 հանդիպում է անցկացվում հայկական քաղաքական կուսակցությունների ու կազմակերպությունների ներկայացուցիչների, գործարարների, հայ եկեղեցու հոգեւոր ղեկավարների, զանգվածային լրատվամիջոցների լրագրողների հետ: «Ես Լիբանանում մեկ րոպե ազատ ժամանակ չունեմ, քանի որ ցանկանում եմ իրագործել այն ամենը, ինչ նախատեսված է այցի ծրագրով, անցկացնել բոլոր հանդիպումները, այցելել բոլոր կազմակերպությունները, հայ համայնքի բոլոր շրջանակներին ծանոթացնել համաշխարհային հայկական կազմակերպություն ստեղծելու ծրագրի հետ», -ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնել է Արա Աբրահամյանը:

«Համաշխարհային հայկական կազմակերպություն ստեղծելու կոնկրետ պլաններն այն պայմաններով, որ առաջարկվում են Ռուսաստանի հայերի միության կողմից, կենդանի հետաքրքրություն են առաջացրել Լիբանանում», -ասել է միության փոխնախագահ Հարութ Թափալցյանը: «Հայ գործարարները, որոնք հանդիպման են եկել Արա Աբրահամյանի հետ, մասնավորապես հայտարարել են, որ այդ ձեռնարկումը հարկավոր էր վաղուց իրականացնել», -նշել է նա:

Իրոք, Արա Աբրահամյանի ծրագրերը չեն տեղավորվում նոր կազմակերպության ստեղծման սովորական շրջանակների մեջ: Լինելով խոշոր գործարար, նա առաջարկում է հայերի միասնության հասնել բիզնեսի միջոցով: Լիբանանի հայ համայնքի ներկայացուցիչներին ամենից ավելի զարմացրել է այն, որ նա փող չի խնդրում բոլոր հայերին միավորող կազմակերպություն ստեղծելու համար, այլ փաստորեն ինքն է փող առաջարկում: «Եկեք հետեւենք նոր բանաձեւին,-ասում է Աբրահամյանը,-համատեղ գործարարությամբ զբաղվենք, իսկ շահույթից ստացվելիք տոկոսն ուղղենք համաշխարհային հայկական կազմակերպության կարիքներին»: «Պետք չէ մարդկանցից որեւէ բան խնդրել, ընդհակառակը պետք է տալ նրանց», -ընդգծում է Աբրահամյանը:

Նա վստահ է, որ իրեն կհաջողվի ստեղծել համաշխարհային հայկական կազմակերպություն, եւ այն շատ ավելի ուժեղ կլինի Ռուսաստանի հայերի միությունից: Ըստ երեւույթին այդ վստահությունը փոխանցվել է նաեւ Լիբանանում նրա զրուցակիցներին, որոնք հայտարարել են այդ ծրագրին աջակցելու մասին:

Ուղեցույց հայ եւ օտարերկրյա լրագրողների համար

Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտի նախաձեռնությամբ ՀՀ նախագահի ընտրությունների նախաշեմին հրատարակվել է «Ընտրությունների ուղեցույց. նախագահական ընտրություններ» գրքույկը: Գնահատելի է դրա արժեքը հօգուտ այս ընթացքին մասնակից կուսակցությունների, պետական եւ հասարակական կառույցների (ՀՀ նախագահի աշխատակազմ, ՀՀ Ազգային ժողով, ՀՀ կառավարություն, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, ՀՀ Սահմանադրական դատարան), լրագրողական կազմակերպությունների, լրատվամիջոցների, գործակալությունների, դեսպանատների, հյուրանոցների մասին սեղմ, բայց ամփոփ ինֆորմացիայի տեղեկագիր համապատասխան հասցեներով եւ հեռախոսահամարներով:

Գիրքը տեղեկացնում է նախագահական ընտրություններին առնչվող ամենաէականը, ընդհանուր տեղեկություններ Հայաստանի մասին պետական դրոշից ու շրջանառության մեջ գտնվող թղթադրամներից սկսած մինչեւ քաղաքական կառուցվածքը, «Հոկտեմբերի 27»-ն ու տնտեսական հիմնահարցերը:

Երեկ ինստիտուտում կայացավ հայերեն, անգլերեն, ռուսերեն՝ յուրաքանչյուր լեզվով 1000 տպաքանակով հրատարակված գրքի շնորհանդեսը:

Ուղեցույցի առանցքը կազմում են ՀՀ նախագահի թեկնածուներն իրենց կենսագրության ու ծրագրերի հիմնական դրույթներով: Ի դեպ, մինչեւ դեկտեմբերի վերջը գրքի հեղինակներին հաջողվել էր «հայթայթել» նախագահի թեկնածուների ընդամենը 3-4 նախընտրական ծրագիր եւ միայն հունվարի կեսերին հաջողվեց ստանալ մյուս թեկնածուների նախընտրական ծրագրերը եւս: ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի նախընտրական շտաբն ամենավերջում է ներկայացրել նախընտրական ծրագիրը, երբ գիրքն արդեն պատրաստ էր: Ստիպված այն հրապարակեցին առանձին թերթիկով:

Ցանկացողները գրքույկը կարող են ձեռք բերել լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտում:

Կ. Գ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան 8Բ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս. 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Ինչո՞ւ չկայացան համատիրությունները

Կոմունալ տնտեսությունում զանգվածային վթարներն առիթ եղան, որ մենք կրկին հիշենք համատիրությունների մասին: Արդեն 8-րդ տարին դրանք կազմավորվել եւ վաղուց դադարել են նորություն լինելուց: Բայց այն, ինչ ակնկալվում է նրանցից, այդպես էլ իրականություն չդարձավ:

Ամեն ինչ սկսվեց նրանից, որ մեզանում 90-ական թթ. սկզբին թափ առան սեփականաշնորհման գործընթացները: 1995 թ. ստեղծվեցին առաջին համատիրությունները: Այսօր Հայաստանում արդեն 600 համատիրություն կա, որից 500-ը մայրաքաղաքում է: Դրանց ընդամենը 20 տոկոսի մասին է ասվում, որ քիչ թե շատ կայացել են: 40 տոկոսի աշխատանքը բավարար է գնահատվում, մնացածները միայն տեսականորեն գոյություն ունեն եւ ոտքի կանգնելու իզուր փորձեր են անում: Ինչու, այնուամենայնիվ, բնակկոմունալ տնտեսությունում այս խոշոր բարեփոխման փորձը հաջողություն չունեցավ՝ վերածվելով ընդամենը կոմունալ ծառայությունների եւ բնակարանի վարձի գանձման նոր մեխանիզմի:

Սեփականաշնորհման գործընթացները կլանեցին նաեւ բնակարանային տնտեսությունը: Իրենց բնակարանների ոչ միայն փաստացի, այլեւ իրավական տերն ու տնօրենը դարձած մարդիկ կազմավորեցին աղքատ սեփականատերերի մի հսկա զանգված: Արտառոց իրողություն, որ ծնեց սեփականաշնորհման հործանքը: Սեփականության բավական պատկառելի արտահայտության՝ բնակարանի տեր լինելով, այդ մարդկանցից շատերը, այդուհանդերձ, օրվա հացի փողը հազիվ են վաստակում: Դառնալով համատիրության անդամ, աղքատ սեփականատերերը ժառանգեցին սեփականության տնօրինման իրավունքը նաեւ ընդհանուր օգտագործման տարածքներում՝ աստիճանավանդակներ, մուտքեր, տանիք, ինժեներական կոմունիկացիաներ: Այսինքն՝ հսկա մի ցանց, որի պահպանումը 1999 թ. հունվարի 1-ից քաղաքացիական օրենսգիրքը պարտադրաբար «վստահեց» նոր սեփականատիրոջը: Իսկ այն ամենամյա անընդմեջ խնամք ու նորոգումներ է պահանջում, խոշոր ֆինանսներ, որոնք չունեին, չէին կարող ունենալ նոր իրադրության մեջ անսպասելի հայտնված բնակիչները: Եվ չուշացան հետեւանքները՝ իբրեւ հապճեպ իրականացված ռեֆորմի պարզ ու տրամաբանական հետեւանք: Բազմաբնակարաններում ծայր առան փտախտի գործընթացները՝ աստիճանաբար դրանք վերածելով սեփականաշնորհված ավերակների: Այսօր մեր շենքերի մուտքերն ու նկուղները դռներ եւ պատուհաններ չունեն, եւ ջեռուցման, եւ ջրատար հանգույցները վաղուց կարոտ են նորոգումների, տանիքներն անվերջ կաթում են, աստիճանավանդակները՝ փլփլվում: Կարո՞ղ է արդյոք համեստ միջոցներով բնակիչը փրկել դրանք կործանումից, երբ ժամանակին պետությունն ինքը դրա վրա հսկայական միջոցներ էր ծախսում: Առավել եւս, եթե նաեւ դրանց կառավարման, տեխնիկական սպասարկման ու պահպանության փորձը չուներ: Եվ ոչ միայն շենքերի ներսը, այլեւ դուրսը մատնվեց անտերության: Համատիրության յուրաքանչյուր անդամ նաեւ բակային տարածքներում ունի սեփականության իր փոքրիկ բաժինը: Իսկ դրանք այսօր պատվել են գարաժների, խանութ-կրպակների խիտ ցանցով: Մանկական խաղահրապարակները, կանաչ գոտիները, հանգստի տաղավարները վաղուց հիշողություն են դարձել:

Միջոցներ չունենալով հանդերձ, դատարկ գրպանով սեփականատերը նաեւ հոգեբանորեն յուրացրեց շենքից դուրս եղածն իրենը համարելը: Նա շարունակեց հարդարել ու նորոգել միայն իր օջախի միկրոմիջավայրը: Եվ առ այսօր տարակուսանքով է ընդունում իրենից ակնկալվածը, երբեմն-երբեմն հնչող մեղադրանքները, թե ստեղծված վիճակի համար նաեւ ինքն է մեղավոր, որովհետեւ համատիրության անդամ է:

Փաստորեն, այս ձմեռվա կոմունալ վթարների զոհը դարձավ նաեւ մասնավոր հատվածը: Բայց այդ մասին առանձնակի անհանգստություն ու օպերատիվ միջոցառումներ իրականացնելու նախաձեռնություններ չեղան: Մասնավոր տնատիրությունն ընկալվում է հենց այդպես՝ տիրոջ սեփականությունը, որի հոգսը ծայրեծայր իրենն է: Իսկ բազմաբնակարանի սեփականատերը շարունակում է այդպես ասած՝ սահմանափակ ծավալով չափել իր սեփականության շրջանակները՝ գիտակցաբար թե ենթագիտակցաբար իրեն լիովին ազատելով պատասխանատվությունից: Համատիրության խնդիրը վերջնարդյունքում նրա անդամներին փոխանցված կոմունալ ողջ հանգույցների պահպանությունն է: Այսօր այն վերածվել է ընդամենը գանձված վարձավճարներով իր ղեկավար կազմի աշխատավարձերն ապահովող կառույցի:

Իհարկե, ինչպես կենսական ամեն իրադրության մեջ, այստեղ էլ առանձնանում են իրենց ակտիվության ու աչքաբացության շնորհիվ հրաշալի վիճակում հայտնված համատիրություններ: Դիմելով ֆինանսներ հայթայթելու ամենատարածված միջոցին, նրանք էլ դրամաշնորհային ծրագրեր են կազմում, դիմում դոնորներին, մասնակցում մրցույթների եւ գումարներ շահում: Եվ բնական է, որ կարեւորվում է նաեւ համատիրության ղեկավար կազմի ընտրությունը: Նրանք պիտի լինեն այնպիսի մարդիկ, որ կարողանան գրագետ նախագծեր կազմել, ճիշտ պրոբլեմներ առաջադրել: Իսկ թե ինչպես եւ որտեղ փնտրել դոնորներին, այս հարցում նրանց թերեւս կօգնեն այս ասպարեզում գործող հասարակական կազմակերպությունները:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Բնակիչները պետք է մասնակցեն իրենց կենցաղային խնդիրների լուծմանը»

Սկիզբը էջ 1

Մինչ Ռոբերտ Քոչարյանի ելույթը, համայնքի բնակիչներին գործող նախագահի օգտին քվեարկելու կոչ արեցին ԱԺ պատգամավորներ Աղվան Վարդանյանը, Հարություն Փամբուկյանը, թաղամասի դպրոցների ուսուցչուհիներ: ՀՅԴ-ն ներկայացնող Աղվան Վարդանյանն իր կուսակցության անունից պաշտպանեց Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը՝ նկատի ունենալով «կատարված հսկայական աշխատանքը»: Հարություն Փամբուկյանն ընդգծեց տնտեսական աճի գործոնը եւ հավաստիացրեց, որ գործարար աշխարհն իր վստահության քվեն է տալիս գործող նախագահին: Պատգամավորը նաեւ համոզմունք հայտնեց, որ տնտեսական աճի դրական հետեւանքներն առաջիկա տարիներին բնակչությունը կզգա իր կյանքում:

Ռոբերտ Քոչարյանը վերստին կրկնեց իր այն միտքը, որ Հայաստանը պետք է լինի ամենակազմակերպված երկիրը տարածաշրջանում: Դրա համար պետք է լինի կազմակերպված համայնք, կազմակերպված համատիրություն, այսինքն՝ բնակիչը հնարավորություն ունենա մասնակցելու իր կենցաղային խնդիրների լուծմանը: Նախագահը շեշտեց, որ այս քաղաքականությունը սկսել է իրականանալ Դավիթաշենի համայնքում: Դա շուրջօրյա ջրամատակարարումն է, ոռոգման ջրագծի կառուցումը, իսկ ապագայում ջերմամատակարարման, գազամատակարարման խնդիրների լուծումը: «Ձեր բախտը բերել է: Դավիթաշենը կոմպակտ թաղամաս է, եւ այս ծրագրերն առաջինն այստեղ են իրականանում», իր ելույթում նշեց նախագահը,

միաժամանակ ավելացնելով, որ ոչ մի թաղամաս առանց Երեւանի ընդհանուր զարգացման չի կարող բարգավաճել: Մայրաքաղաքում առաջիկա տարիներին տասնյակ միլիոնների ներդրումներ են կատարվելու: Արդեն եկող տարի սկսվելու են շինարարական աշխատանքները Կենտրոնից դեպի ծայրամասեր ձգվող ճառագայթներում: Այնուհետեւ, պատասխանելով ներկաների գրավոր հարցումներից մի քանիսին, Ռոբերտ Քոչարյանը հայտնեց, որ Դավիթաշենի կամրջի հետ կապված բոլոր ճանապարհները վերջնական տեսքի են բերվում: Նա անդրադարձավ նաեւ տեղական նշանակության մի շարք այլ խնդիրների:

Ավարտելով հանդիպումը դավիթաշենցիների հետ, նախագահը կոչ արեց նրանց լինել զուսպ եւ հավասարակշռված, չսերմանել եւ չտարածել թշնամանք եւ չարություն միմյանց միջեւ՝ անկախ նրանից, թե ո՞ր թեկնածուի օգտին են իրենց ձայնը տալու:

Ի դեպ, գործող նախագահի քարոզարշավի մասին խոսելիս հարկ ենք համարում նշել այն հակագովազդ հիշեցնող երեւույթները, որոնք ուղեկցում են դրան: Տեղական իշխանությունների ներկայացուցիչները, նախագահին շողոքորթելու առիթը չցանկանալով բաց թողնել, նրա հասցեին շռայլում են գերադրական ածականներով շաղախված գովեստներ: Օրինակ՝ Դավիթաշենում միտինգը վարողի՝ նախագահին ուղղված «բոլորի կողմից ամենասիրված, բոլորի կողմից ամենահարգված» արտահայտությունը տհաճությամբ ընդունվեց ներկաների կողմից: Թերեւս նախագահին եւ նրա նախընտրական քարոզարշավի կազմակերպիչներին արժե զբաղվել այս հարցով, քանզի նրանց համար դա դրական արդյունքներ չի կարող հանգեցնել:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄ

Նախընտրական շտաբները «բաժանել են» մամուլը

Մի՞թե ժողովրդավարությունն այսքան ծայրահեղ է

Ինչպես գիտենք, օրեր առաջ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշմամբ սահմանվեց հանրապետության նախագահի թեկնածուների կողմից զանգվածային լրատվության միջոցներով նախընտրական քարոզչություն իրականացնելու կարգը:

Համաձայն նշված կարգի, ԶԼՄ-ները պետք է հավասար պայմաններ ապահովեն թեկնածուների քարոզչական նյութերը հրապարակելիս:

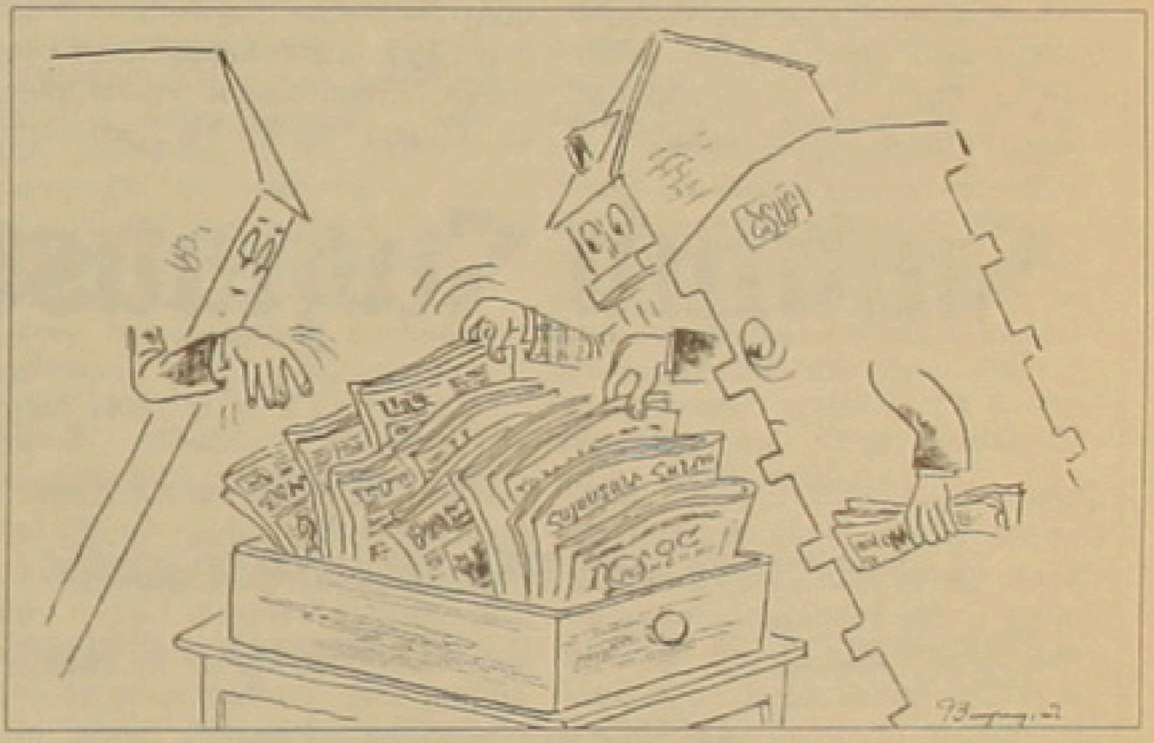

Մի քանի օր է պաշտոնապես սկսվել է նախընտրական քարոզչությունը: Սակայն թե՛ եթերից, թե՛ տպագիր մամուլի էջերից տպավորություն է ստացվում, թե լրատվական դաշտն ուղղակի մասնատվել է տարբեր թեկնածուների միջեւ: Իսկ իրականում հավասար պայմաններ լրատվամիջոցները չեն կարող ապահովել հանրապետության նախագահի թեկնածուների քարոզարշավն իրականացնող նախընտրական շտաբների քաղաքականության պատճառով:

Բոլոր 11 թեկնածուների նախընտրական շտաբները, առանց բացառության, իրենց միջոցառումները լուսաբանելու համար լրատվամիջոցներին ընտրովի են հրավիրում: Ստացվում է, որ թերթերի էջերում հայտնվում են միեւնույն թեկնածուները՝ առանց բազմազանության:

Նման աշխատելաոճը զրկում է ընթերցողին ընտրության իրավունքից, մինչդեռ ժողովրդավարության հիմնաքար հանդիսացող ընտրության գաղափարը ոչ թե մի որոշ խումբ թեկնածուների է վերաբերում, այլ՝ բոլորին:

Զանգվածային լրատվության միջոցները ոչ մարդկային եւ ոչ էլ նյութական ռեսուրսներով չեն կարող ձեռք բերել բոլոր թեկնածուների քարոզարշավի ընթացիկ միջոցառումների մասին տեղեկություններ: ԶԼՄ-ները չեն կարող նաեւ արձագանքել բոլոր միջոցառումներին: Բայց դա չի նշանակում, որ լրատվամիջոցները բոլոր թեկնածուներին չէին ցանկանա հավասար պայմաններ ապահովել:

Պարզապես այդ հավասար կոչվող պայմաններն ապահովելու հարցում, թերեւս, ամենաշահագրգիռը պետք է լինեին հենց նախընտրական շտաբները, որոնք ոչ միայն չեն աջակցում լրատվամիջոցներին, այլեւ հետագայում սեփական անգործությունն անպայման կորակեն որպես ԶԼՄ-ների դիտավորություն:

«Ազգը» հնարավորությունների սահմաններում պատրաստ է յուրաքանչյուր թեկնածուի քարոզարշավը թե՛ լուսաբանելու, թե՛ վճարովի քաղաքական գովազդ տպագրելու, եթե նախընտրական շտաբները համագործակցեն տեղեկատվություն տրամադրելիս «պոչ չխաղացնեն» եւ հակագովազդով կառաջարկեն:

Ա. Հ.

Եվս 100 միջազգային դիտորդներ՝ այս անգամ ԱՊՀ երկրներից

երեկ ԱՊՀ գործադիր կոմիտեի նախագահի առաջին տեղակալ Դմիտրի Բուլախովն ասուլիս էր հրավիրել կոմիտեի դիտորդական առաքելության աշխատանքները սկսելու կապակցությամբ:

Պրն Բուլախովը նշեց, որ դիտորդական առաքելությունն ԱՊՀ երկրներից որպես այդպիսին առաջինն աշխատել է Բելառուսում նախագահական ընտրությունների ժամանակ, ապա զգալի փորձ է ձեռք բերել Ուկրաինայի խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում:

Այժմ էլ ՀՀ նախագահի պաշտոնական հրավերով առաքելությունը Հայաստանում է: Արդեն հավատարմագրվել են ԱՊՀ 8 երկրներից 56 դիտորդներ: Դմիտրի Բուլախովը հույս հայտնեց, որ առաքելությանը կմիանան նաեւ ԱՊՀ մյուս երկրները, եւ դիտորդների թիվը կհասնի 100-ի:

ԱՊՀ դիտորդական առաքելությունը կլինի երկարաժամկետ՝ մինչեւ ընտրությունների արդյունքների ամփոփումը: Ընտրարշավի սկզբից եւեթ առաքելությունը կատարում է մոնիտորինգ, պատրաստվում են ամենաբարդ վերլուծական հաշվետվություններ, որոնք պետք է հիմք հանդիսանան դիտորդների գնահատականների համար:

Առաքելության պատվիրակությունը հանդիպումներ է ունեցել ԱԳՆ ղեկավարության, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահի, հանրապետության նախագահի թեկնածուներ Ռոբերտ Քոչարյանի, Արամ Գասպարի Սարգսյանի, Արտաշես Գեղամյանի նախընտրական շտաբների ներկայացուցիչների հետ:

Դիտորդական առաքելության պատվիրակությանն ընդունել է նաեւ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը: Աշխատանքային կապեր են հաստատվել ԵԱՀԿ դիտորդական առաքելության ներկայացուցիչների հետ:

Դմիտրի Բուլախովի խոսքերով, առաքելության մասնագետները գնահատել են ՀՀ ընտրական օրենսդրությունը եւ եկել այն եզրակացության, որ Հայաստանի սահմանադրությամբ եւ ԸՕ-ով ամրագրված ընտրական նորմերը բավարար ժողովրդավարական են, համապատասխանում են միջազգային ստանդարտներին: Բայց խնդիրը ոչ թե օրենսդրությունն է, այլ կիրառումը, ինչի հսկողության համար էլ, ըստ պրն Բուլախովի, առաքելությունը Հայաստանում է: Ըստ այդմ էլ, առաքելությունը կգնահատի ընտրական գործընթացի բոլոր փուլերը եւ կտա միջազգային-իրավական գնահատական՝ հայտարարության ձեւով:

Ի դեպ, Դմիտրի Բուլախովի կարծիքով, հիշյալ հայտարարության քաղաքական կշիռը, մյուսների համեմատությամբ, ամենամեծն է, քանի որ, ի տարբերություն մյուս նմանատիպ գնահատականների, առաքելության աշխատանքի արդյունքների մասին պետք է զեկուցվի ԱՊՀ երկրների ԱԳ նախարարների հերթական նիստում: Իսկ ԱՊՀ դիտորդական առաքելության աշխատանքի գնահատականը կտան ԱՊՀ երկրների նախագահները:

Դմիտրի Բուլախովը նշեց ԱՊՀ դիտորդական առաքելության եւս մեկ առանձնահատկություն: ԱՊՀ երկրներից եկած դիտորդները հայաստանյան ընտրություններին բնորոշ խնդիրներն ավելի լավ կընկալեն՝ եղնելով իրենց երկրներում ընտրական գործընթացի նմանօրինակ լինելուց:

ԱՆԱՀԻՏ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հ. Գ. ԱՊՀ գործադիր կոմիտեի դիտորդական առաքելությունը ղեկավարում է ոչ թե Դմիտրի Բուլախովը (ինչպես նշվել էր մինչեւ երեկ), այլ ԱՊՀ գործադիր քարտուղար Յուրի Յարովը: Վերջինս Հայաստան կժամանի փետրվարի 15-ից հետո:

Նախընտրական

Խոսել պետականության կայացման դժվարությունների մասին եւ չանդրադառնալ 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ի սահմռկեցուցիչ ոճրագործությանը անհնար է։ Քանզի մեր պետականության կայացման առանց այն էլ ոչ հեշտ գործընթացի ամենամեծ փորձությունն այդ ոճրագործությունն էր եւ դրան հաջորդած պայթյունավտանգ իրավիճակը։ Քիչ է, թե այդ ահաբեկչական աննախադեպ ակցիայի հետեւանքով երկիրը կորցրեց իր նորօրյա անկախության հզոր հենասյուներից 8-ին, հատկապես ԱԺ խոսնակ Կարեն Դեմիրճյանին ու վարչապետ Վազգեն Սարգսյանին, դեռ դրանից անմիջապես հետո էլ աշխուժացած խիստ որոշակի ուժեր, առաջնորդվելով քաղաքական մոլեգին ատելության ու նույնքան մոլեգին ռեւանշի տենչով, ծավալեցին մի հրեշավոր չարագուշակ կամպանիա՝ երկրի ներսում անվստահություն ու կասկածանք սերմանելու, իշխանություններին ու առաջին հերթին նախագահին վարկաբեկելու, այդ խելքից-մտքից դուրս հանցագործության մեջ մեղսակցության թույնը զանգվածներին ներարկելու համար։ Եվ այդ ազգակործան քարոզչության մեջ ներգրավված էին նույնիսկ պետական ապարատի ու դատական համակարգի խիստ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, բանակի ու «Երկրապահ» կամավորականների միության ղեկավարության ներկայացուցիչներ, պարզապես խաբված-մոլորված ազատամարտիկներ։ Ոճրագործության առաջին իսկ օրերից երկրի գլխին կախված էր ռազմական հեղաշրջման, «հրացանավոր մարդու» իշխանության հաստատման, քաղաքացիական պատերազմի միանգամայն իրական սպառնալիքը։ Սարսափելի է մտածել, թե ինչ կկատարվեր մեզ հետ, եթե Քոչարյանին, ակնհայտորեն փիթխարի ջանքերի գնով, չհաջողվեր կանխել այդ սպառնալիքը։ Ինքնաքայքայման հորձանուտում հայտնված երկիրն անվերապահորեն կենթարկվեր դրսի թշնամու հարվածին, մենք կկորցնեինք ոչ միայն Ղարաբաղը, այլեւ բուն Հայաստանի տարածքները, հնարավոր է՝ նույնիսկ պետականությունը։ Թե ի՞նչ գերմարդկային ջանքերով Քոչարյանը կարողացավ արգելակել իրադարձությունների խելահեղ զարգացման ընթացքը հետհոկտեմբերքսանյոթյան ամիսների ու անգամ տարիների ընթացքում, երեւի միայն իրեն ու Աստծուն են հայտնի։ Չեմ տարակուսում, որ կգա օրը, երբ անձամբ ինքը կխոսի այդ մասին, հականե-հանվանե մատնացույց անելով «27»-ից հետո ստեղծված իրավիճակում առավելագույն քաղաքական օգուտ քաղելու անբարո նպատակով երկրում ու հասարակության մեջ տենդագին ու գործնական ուղղակի դավաճանական գործունեություն ծավալած ուժերի եւ զանազան վայ-գործիչների մասին (համենայն դեպս լրագրողների հետ երկու տարի առաջ կայացած մի հանդիպման ժամանակ անձամբ իմ հարցին, թե ինքն ունի՞ «27»-ի կազմակերպիչների իր վարկածը, Քոչարյանը դրական պատասխան տվեց, իսկ երբ հարցրի, թե «ե՞րբ կխոսի այդ մասին», ասաց. «Երբ արդեն նախագահ չեմ լինի...»)։ Կարծում եմ, մինչեւ հիմա էլ «27»-ի ոճրագործության շուրջ անվերջ քաղաքական շահարկումները չդադարեցնող խիստ որոշակի ուժերի ներկայացուցիչներն ու նրանց թիկունքից գործող աներեւույթ խառնակիչները հիմա ամենից ավելի Քոչարյանի այդ... խոսելուց են վախենում։ Նրանք պատասխան չունեն ժողովրդին, նրանք որեւէ արդարացում չեն կարողանալու բերել, թե սկսած հոկտեմբերի 27-ի լույս 28-ի գիշերվանից, երբ պաշտպանության այն ժամանակվա նախարարի աշխատասենյակում հավաքված Աստված գիտե, թե ինչ չարագուշակ պլաններ էին գծում եւ ի՞նչ իրավունքով, առանց երկրի զինված ուժերի գերագույն գլխավոր հրամանատարի գիտության ու թույլտվության զորքերը հանել էին զորանոցներից, շրջապատել Երեւանն ու Էջմիածինը եւ սպառնում էին տանկերը փողոցներ դուրս բերել, ի՞նչն էր իրենց իրական նպատակը։ Քոչարյանի իշխանության պահպանումը, անգամ նրա ֆիզիկական գոյությունը՝ մահացու սպառնալիք է այդպիսիների համար։ Նրանք գիտեն, որ ծրագրում էին պետական հեղաշրջում՝ ոճրագործ Նաիրի Հունանյանի անհեթեթ ու ի սկզբանե ձախողման դատապարտված հեղաշրջման փոխարեն, իբրեւ դրա շարունակություն, գիտեն, որ դատավարության ավարտից հետո գալու է նաեւ իրենց եթե ոչ քրեական, ապա ամենաքիչը բարոյական պատասխանատվության պահը։ Անվերապահորեն ու անողոքաբար։ Ահա ինչու շարունակում են Քոչարյանին վարկաբեկելու, «27»-ը քաղաքականացնելու իրենց հին, սնանկ խաղը։ Չլինի Քոչարյանը, մանավանդ չլինի նախագահ, այդպիսիները կփրկվեն ժողովրդի առաջ դիմակազերծ լինելուց։ Սա նրանց համար կենաց-մահու խնդիր է։ Ահա ինչու չի բացառվում ներկայիս նախագահական ընտրարշավի ընթացքում նոր սադրանքների, ընդհուպ նոր ոճրագործությունների կատարման եւ դրանց համար դարձյալ Քոչարյանին պատասխանատու հայտարարելու հնարավորությունը։

Սակայն, կարծում եմ, այդ մարտավարությունն այլեւս որեւէ հաջողության հեռանկար ունենալ չի կարող։ Քոչարյանը կարողացել է անվերապահ վերահսկողություն հաստատել թե՛ պետական ապարատի, թե՛ մանավանդ՝ ուժային կառույցների նկատմամբ։ Պետության ներքին կայունության համար նախագահի այս կարգի վերահսկողությունը չափազանց կարեւոր է։ Հիշենք ոչ այնքան վաղ անցյալի դառը հեգնանքը ժողովրդի մեջ, երբ մեծից փոքր քմծիծաղում էին, թե «Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը Վանո Սիրադեղյանի մոտ նախագահ է աշխատում»։ Քոչարյանի մասին այդ արդեն չես ասի։ Ներկա նախագահն անառարկելի հեղինակություն է թե՛ Հայաստանի զինված ուժերի, թե՛ ԼՂՀ ինքնապաշտպանական բանակի բարձրագույն, միջին ու անգամ սորին հրամանատարական կազմերի, զինվորների համար։ Նա այդ հեղինակությունը ձեռք է բերել նախ՝ պատերազմի տարիներին, երբ լինելով ԼՂՀ Պետական պաշտպանության կոմիտեի նախագահ՝ իր ձեռքում էր կենտրոնացրել մարտնչող լեռնականցու ողջ ռազմաքաղաքական ու գործադիր իշխանությունը եւ ամեն տեսակետից արժանավոր կերպով էր կատարում իրեն բաժին ընկած այդ ծանրագույն պարտականությունը, ապա եւ հետհոկտեմբերքսանյոթյան իր փիթխարի ջանքերի շնորհիվ, երբ կարողացավ դիմակայել զրպարտությունների, վարկաբեկումների, չարախոսությունների հեղեղին եւ խափանել պետության ներքին պառակտման վտանգը։ Քոչարյանի ազդեցության աճը, որ, կրկնում եմ, պետության կայացման ներկա փուլում բացարձակ անհրաժեշտություն էր եւ է, մեծագույն հիասթափություն է առաջացնում ոչ միայն նրա անձնական հակառակորդների, դեռեւս չջախջախված-չմերկացված հակապետական ուժերի առանձին գործիչների, այլեւ նույնիսկ Ադրբեջանի ու Թուրքիայի ղեկավարների շրջանում։ Համենայն դեպս, երկրի ներսում չեն դադարում Քոչարյանին մեղադրել, թե նա «գեներալական աստղերով գնեց ու գնում է բանակն ու ուժային կառույցները», իսկ Բաքվում ու Անկարայում «ախ» են քաշում Հայաստանի նախկին նախագահի համար, բացահայտ ափսոսանքով նշելով, որ դեռ այն ժամանակ պիտի լուծեին ղարաբաղյան հարցը, քանի դեռ կարելի էր Հայաստանի «աչքը վախեցնելով» հասնել իրենց ուզածին։

Այո, Քոչարյանի հետ «աչքը վախեցնելով» խոսելն այնքան էլ հեշտ չէ։ Եվ դա ոչ մի այլ բնագավառում այնքան ցայտունորեն չի զգացվել, որքան նրա վարած արտաքին քաղաքականության մեջ։ 1998-ի մարտին նախագահ ընտրվելուց անմիջապես հետո, արդեն նույն թվականի մայիսին, Ղրիմում Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության հերթական վեհաժողովի շրջանակներում Թուրքիայի այն ժամանակվա նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի խնդրանքով նրան հանդիպելով, Քոչարյանը բարձրացրեց... Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը։ Որքա՜ն դա հեռու էր իր նախորդի կեցվածքից, որը ՀՀ առաջին արտգործնախարար Րաֆֆի Հովհաննիսյանին անհապաղ հեռացրեց աշխատանքից, ինչ է թե վերջինս համարձակվել էր Ստամբուլում այդ կարգի մի շատ մեղմ ակնարկ անել։ Քոչարյանը ոչ միայն ակնարկներ արեց։ Նա մեզ համար բացառիկ նշանակության այդ հարցը հնչեցրեց ոչ քիչ առիթներով, այդ թվում ՄԱԿ-ի բարձր ամբիոնից, ի լուր աշխարհի։ Ինչպե՜ս էին սարսափել մեր տնաբույծ «մեկնաբաններից» ոչ քչերը, ինչպե՜ս էին աղաղակում, թե «Քոչարյանը փչացնում է հայ-թուրքական հարաբերությունները»։ Այս մեղադրանքին ինքը մի առիթով հրաշալի պատասխանեց, թե Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ որեւէ հարաբերություն չկա, չեղածի ի՞նչն է «փչացվում»։ Կյանքն ապացուցեց, որ այս դիրքորոշումը միանգամայն արդարացի էր։ Հենց Քոչարյանի օրոք մի շարք երկրներ, այդ թվում Ֆրանսիայի պես հզոր երկիրը, ճանաչեցին ու դատապարտեցին Հայոց ցեղասպանությունը, եւ հենց Քոչարյանի այս համարձակ կեցվածքը առիթ ծառայեց Թուրքիային իրար անցնելու, նաեւ իրենց երկրում լայն խոսակցություն ծավալելու Հայոց ցեղասպանության փաստը «ժխտելու» համար, մի թեմա, որ մինչ այդ տասնամյակներում «տաբու» էր հայտարարված։ Մեր ազգային խնդիրների այս համարձակ արծարծումը, անկասկած, մեծապես նպաստեց նաեւ այն բանին, որ Թուրքիայի ներկայիս ղեկավարությունը, համենայն դեպս թեկուզեւ Հայոց ցեղասպանության խնդիրը «թաղելու» թաքուն դիտավորությամբ, ազդանշաններ է տալիս Հայաստանի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ ու բարիդրացիություն հաստատելու իր մտադրությունների, հայ-թուրքական հարաբերությունների ապագան այլեւս Ադրբեջանի հավակնությունների համատեքստում չդիտարկելու իր պատրաստակամության մասին։ Միգուցե դա թուրքական հերթական խաբեություն է, սակայն շատ հատկանշական է, որ Անկարան նման «ռեւերանսներ» է անում։

Հանուն Հայաստանի Հանրապետության (3)

Ռոբերտ Քոչարյանի քաղաքական դիմանկարի ուրվագծեր

Վերջապես, ամենակարեւոր խնդրում, արցախյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման հարցում, այս աշխարհի հզորները հենց Քոչարյանի համառության շնորհիվ իրենք իրենց հարց տվին, թե այդ ի՞նչ խորքային «գաղտնիք» կա, որ այս թույլ Հայաստանին հաջողվում է այդքան համառել, դիմադրել իրենց կամքին։ Եվ այդ հանգամանքը ակնհայտորեն նպաստեց, որ նրանք հարկ համարեն... մեզ լսել, մեր բերանը չփակել Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության պահպանման՝ տվյալ պարագայում միանգամայն անտեղի վկայակոչումներով։

Ոչ պակաս կարեւոր եմ համարում միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի քողի տակ այժմ աշխարհում ծավալվող իրադարձությունների հորձանուտում մեր երկրի անվտանգության, մեր բարոյական «դեմքը» պահպանելու, աշխարհին ընկալելի լինելու խնդրի լուծումը։ 2001 թվականի սեպտեմբերի 11-ի ամերիկյան ողբերգությունից հետո Ադրբեջանն ու նրա դրսի եղբայրակիցները քիչ ջանքեր չգործադրեցին ԼՂՀ-ն ահաբեկչության, միջազգային թմրաբիզնեսի ու զենքի առեւտրի տարանցիկ միջանցք հայտարարելու, արցախահայությանը անջատողականներ, ծայրահեղականներ, իսկ Հայաստանին՝ ագրեսոր հռչակելու, միջազգային ահաբեկչության դեմ սկսված պատերազմի թոհուբոհում մեզ հետ հաշիվ մաքրելու պատեհություն ստանալու համար։ Ձախողվեցին։ Իրե՞ն-իրե՞ն եղավ այդ ամենը, թե՞ մեր արտաքին քաղաքականության շնորհիվ։ Չտեսնել, չհասկանալ ու չգնահատել այդ, նշանակում է ոչինչ չհասկանալ ներկա աշխարհի գերլարված իրավիճակից, չգիտակցել արտաքին վտանգների ամբողջ լրջությունը։ Ի հավելումն, վայնասուն բարձրացնել իբր թե «Հայաստանի միջազգային մեկուսացման» մասին՝ առնվազն ծիծաղելի է։ Նախ այն պատճառով, որ Քոչարյանն իր իշխանության միայն վերջին տարում ավելի շատ օտար մայրաքաղաքներում է եղել եւ Երեւանում ընդունել է կրկնակի անգամ ավելի օտար նախագահների, քան նրա նախորդը՝ իր իշխանության գրեթե 8 տարիների ընթացքում, երկրորդ՝ հենց Քոչարյանի այդ ակտիվ արտաքին քաղաքականության արդյունքն է մեր ձայնն աշխարհին «ավելի լսելի» ու ավելի հասկանալի դարձնելու իրողությունը, ինչը մեզ հնարավորություն է տալիս խուսափել զանազան տեսանելի ու անտեսանելի վտանգներից։

Այս համապատկերում հատուկ կարեւորություն է ստանում Արեւմուտք-Արեւելք հարաբերությունների տարընթացությունների մեջ սթափությունը, իրատեսությունը չկորցնելու մեր կարողությունը։ Բոլորիս աչքի առաջ այնպիսի մի հին «քաղաքական գայլ», ինչպիսին հարեւան Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն է, Ռուսաստան-ՆԱՏՕ հարաբերությունների հորձանուտում հեշտությամբ մոլորվելով, իր երկիրը համարյա թե բացահայտ տարավ հակառուսական ճանապարհով եւ քիչ մնաց դրա համար շատ թանկ վճարեր՝ բանը հասցնելով Մոսկվայի հետ առճակատման։ Հայաստանը, ողջամտորեն խուսափելով գերտերությունների հակասությունների վրա «խաղալու» գայթակղությունից, շարունակեց ու շարունակում է հրաշալի հարաբերություններ պահպանել թե՛ մեր ավանդական բարեկամի, թե՛ ներկա աշխարհում ավելի ու ավելի բացահայտ թելադրողի դեր ստանձնող Հյուսիսատլանտյան դաշինքի երկրների հետ։

Մեր արտաքին քաղաքականության երրորդ «վեկտորը» մնում է Եվրոպան, Եվրամիությունը։ Դա ոչ միայն եվրոպական քաղաքակրթական արժեքներով առաջնորդվելու Հայաստանի ձգտման արտահայտությունն է, այլեւ Եվրամիության անդամ-երկրների հետ տնտեսական ինտեգրման ավելի բարձր մակարդակի հասնելու ռազմավարության դրսեւորումը։ Եվ այդ քաղաքականությունն արդեն իսկ տալիս է իր առաջին պտուղները։ Եթե ընդամենը մի քանի տարի առաջ մեր առանց այն էլ փոքր արտահանման գրեթե միակ շուկան մնում էր Ռուսաստանը, ապա արդեն անցյալ տարի Հայաստանի արտաքին առեւտրի շրջանառությունը մեծացել է ավելի քան 50 տոկոսով, այն էլ հիմնականում Եվրամիության շուկաների հաշվին։ Եթե սրան ավելացնենք նաեւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության եւ Վրաստանի հետ մեր քաղաքական ու տնտեսական հարաբերությունների հետագա խորացման ու ավելի բարձր մակարդակի ձեռքբերման փաստը, ապա կարող ենք անվարան արձանագրել՝ Հայաստանը վարել ու վարում է հավասարակշռված, խելացիորեն մտածված, իրատեսական ու արժանապատիվ արտաքին քաղաքականություն։ Դա սեփական շահերն ուրիշի աշխարհաքաղաքական նկրտումներին չծառայեցնելու, տարածաշրջանում ուժերի հարաբերակցության սթափ հաշվառման, ոչ թե այլոց քաղաքականության միջոց, այլ գործոն լինելու քաղաքականություն է...

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՌԼԴԿ-ՀՌԱԿ հանդիպումներ Մոսկվայում

Սկիզբը՝ էջ 1

Կարելի է ասել, որ հրավերը պայմանավորված էր նաեւ նրանով, որ «ռամկավար-ազատական» բառակապակցությունը թարգմանաբար նշանակում է լիբերալ-դեմոկրատական, այսինքն ՀՌԱԿ-ը անվանակիցը եւ գաղափարակիցն է ՌԼԴԿ-ի, ու ինչպես մենք ենք սփյուռքի Ռամկավար-Ազատական կուսակցության իրավահաջորդը Հայաստանում, այնպես էլ ՌԼԴԿ-ն է 20-րդ դարասկզբին ստեղծված կադետների (Սահմանադիր դեմոկրատներ) իրավահաջորդը: Փաստորեն ստեղծվեց հայկական եւ ռուսական երկու դասական կուսակցությունների համագործակցություն: Ինչ վերաբերում է հայաստանյան այլ կուսակցությունների մասնակցությանը, եղել են հրավերներ, սակայն ՀՌԱԿ-ը միակն էր, որ Կոնգրեսում ներկայացրեց Հայաստանը:

– Ինչպե՞ս ընթացավ Կոնգրեսը եւ ի՞նչ հարցեր քննարկվեցին:

– Մինչ Կոնգրեսի սկսելը, մեկ օր առաջ Դումայի փոխնախագահ Վլադիմիր Ժիրինովսկին ընդունեց ինձ, նախատեսված 15 րոպե հանդիպումը տեւեց մոտ մեկ ժամ, որի ընթացքում քննարկեցինք մեր կուսակցությունների խնդիրները եւ ճշտեցինք հետագա համագործակցության ծրագրերը: Հանդիպման ընթացքում պարզ դարձավ, որ երկու կուսակցություններն էլ ունեն ռազմավարական նույն պատկերացումները քաղաքական եւ տարածաշրջանային զարգացումների հանդեպ: Հանդիպման ավարտին ՀՌԱԿ-ի կողմից հանձնվեցին հուշանվերներ եւ հրավեր՝ մոտակա ժամանակահատվածում Հայաստան այցելելու, որն էլ սիրով ընդունեց պրն Ժիրինովսկին:

– Պրն Առաքելյան, հեռուստաեթերից իմացանք, որ ձեր ելույթը մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել Կոնգրեսի մասնակիցների մեջ, ինչի՞ մասին էր:

– Իմ ելույթի առաջին մասը բաղկացած էր ողջույնի խոսքից, քանի որ Կոնգրեսին մասնակցում էին 25 երկրներից ժամանած 29 կուսակցությունների 44 մասնակիցներ (Ճապոնիա, Չեխիա, Ֆինլանդիա, Գերմանիա, Ֆրանսիա, Հունաստան, Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն, ԱՊՀ երկրներ եւ այլն): ՀՌԱԿ-ի պատմությունը կարճ ներկայացնելուց հետո շնորհակալություն հայտնեցի այն խորհրդարանականներին, որոնք ճանաչել եւ դատապարտել էին 1915-23 թթ. թուրքական կառավարության իրագործած Հայոց ցեղասպանությունը, եւ կոչ արեցի մնացյալ խորհրդարանականներին նույնպես ճանաչել ու դատապարտել այդ ողբերգությունը, որն ուղղված էր ոչ միայն հայ ժողովրդի, այլեւ ամբողջ մարդկության դեմ: Իմ խնդրանքով կոնգրեսականների հետ Ցեղասպանության անմեղ զոհերի հիշատակը մեկ րոպե լռությամբ եւ հոտնկայս հարգեցին նաեւ դահլիճում ներկա տասնյակ դեսպանատների եւ ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչները: Կոնգրեսին առաջարկեցի ստեղծել հայրենասիրական կուսակցությունների համագործակցության, փոխօգնության եւ տեղեկատվության փոխանակության խորհուրդ, որն էլ սիրով ընդունեցին մասնակիցները:

Կոնֆերանսի հաջորդ օրը Վլ. Ժիրինովսկին կազմակերպել էր ուղիղ եթեր M1 ստուդիայում հեռարձակվող «Միլիոնների համալսարան» հաղորդաշարով, որին մասնակցեցի նաեւ ես: Վլ. Ժիրինովսկին առաջինն ինձ ձայն տալով խնդրեց ներկայացնել Կոնգրեսի աշխատանքները, որն էլ հաճույքով արեցի (M1-ն ունի 25 մլն հեռուստալսարան Մոսկվայում եւ մարզում):

Կոնգրեսի ավարտին ընդունվեց համատեղ հայտարարություն, որտեղ մասնավորապես նշվեց. «Մենք՝ հայրենասեր կուսակցությունների ներկայացուցիչներս, առաջին Կոնգրեսում պայմանավորվեցինք համատեղ ջանքերով, գլոբալացման պայմաններում պաշտպանել մեր երկրների եւ ժողովուրդների ազգային հետաքրքրությունները միջկուսակցական համերաշխության ու համագործակցության շրջանակներում, տարբեր միջազգային կոնֆերանսներում, միջխորհրդարանական ֆորումներում ու ազգային խորհրդարաններում հանդես գալ միմյանց աջակցման ու հզորացման գործում»: Դատապարտվեցին ԱՄՆ-ի նկրտումները Իրաքի ժողովրդի հանդեպ: Կոնգրեսն իր աշխատանքները ավարտեց որոշում ընդունելով II համաշխարհային կոնգրեսը կրկին անցկացնել Մոսկվայում՝ մեկ տարի հետո: Իսկ այդ ժամանակահատվածում կազմակերպել աշխատանքային հանդիպումներ:

Համագումարի երեք օրերի ընթացքում եղան լիարժեք հանդիպումներ այլ կուսակցությունների ներկայացուցիչների հետ, շատերի հետ հաստատվեցին բարեկամական կապեր: Առանձնացնեմ մի հետաքրքրական դեպք. այդ օրերին պաշտոնական այցով Մոսկվայում էր ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, եւ պատահաբար բոլորս միասին դիտեցինք Սվանիձեի հարցազրույցը մեր նախագահի հետ: Սենյակում հավաքված հյուրերը բոլորը քաղաքական գործիչներ էին, եւ իրենց գնահատականներն ինձ առիթ տվեցին հպարտանալու իմ երկրով եւ նախագահով: Երբ մենք ըմբոշխնում էինք հայկական կոնյակը, հնչեց հեռուստադիտողի հարցը՝ կապված իսկական հայկական կոնյակի հետ: Բոլորը հպարտացան, որ խմում են նույն կոնյակը, ինչը գերադասում է խմել Ռոբերտ Քոչարյանը:

Առիթն օգտագործելով ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել «Արմավիա» ավիաընկերությանը եւ անձամբ նրա տնօրեն Անդրեյ Նիկիշինին՝ ուղեւորությանն աջակցելու համար:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԻՐԱՔՅԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

Իրաքի պատերազմի մասին Բուշը որոշում կընդունի հունվարի 27-ից հետո

ԱՄՆ-ում առաջվա պես համոզված են, որ Սադդամ Հուսեյնի կառավարությունը շարունակում է թաքցնել երկրի զանգվածային բնաջնջման զենքերը: Միաժամանակ հաղորդվում է, թե ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը դեռ հույս ունի իրաքյան զենքի խնդիրը լուծել խաղաղ ճանապարհով եւ առայժմ Իրաքի դեմ ռազմական ուժ կիրառելու որոշում չի ընդունել:

Ամերիկյան PBS հանրային հեռուստաընկերության ծրագրերից մեկով ելույթ ունենալով՝ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը հայտարարել է, թե նման որոշում կարող է ընդունվել հունվարի 27-ից հետո, երբ ՄԱԿ-ի տեսուչների խմբի ղեկավար Հանս Բլիքսը եւ Ատոմային էներգետիկայի միջազգային գործակալության գլխավոր տնօրեն Մոհամմեդ էլ Բարադեյն Անվտանգության խորհրդին կներկայացնեն միջազգային տեսուչների հետ Բաղդադի համագործակցության իրենց գնահատականները:

Փաուելի խոսքերով, հաշվետվության ընթերցումից հետո ԱՄՆ վարչակազմը կխորհրդակցի Անվտանգության խորհրդի մյուս անդամների հետ եւ կորոշի, թե հետագայում ինչ քայլեր պետք է ձեռնարկվեն եւ արժե՞ արդյոք Իրաքում շարունակել տեսչական ստուգումները:

Ի տարբերություն մյուս երկրների, ԱՄՆ-ն անիմաստ է համարում ստուգումների շարունակումը, գտնելով, որ զինաթափման վերաբերյալ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի թիվ 1441 բանաձեւի ընդունումից հետո անցած ամիսներին «Իրաքի վարքագիծը չի փոխվել»:

Իր հերթին պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը ճեպաժողովում հայտարարել է, թե «բազմաթիվ երկրներ պատրաստ են միանալ Իրաքի զինաթափմանը ձգտող կոալիցիային», անկախ նրանից, թե ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը կընդունի՞ արդյոք Իրաքին վերաբերող նոր բանաձեւ: Նրա խոսքերով, սկսվել են Պենտագոնի ճեպաժողովների ռադիոհեռարձակումներ դեպի Իրաք: Դա արվում է, «քանի որ կարեւոր է ճշմարտությունը, որը Իրաքի ժողովուրդը պետք է լսի եւ իմանա»

Ռամսֆելդը դատապարտում է Իրաքի նկատմամբ «Ծեր Եվրոպայի» դիրքորոշումը

ԱՄՆ վարչակազմը ֆրանս-գերմանական բարեկամության դաշնագրի 40-ամյակի առիթն օգտագործել է Իրաքի պատերազմի հարցում եվրամիության ժխտական դիրքորոշումը քննադատելու համար: Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի հակապատերազմական տրամադրությունները նկատի ունենալով, ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը Վաշինգտոնում դատապարտել է «ծեր եվրոպային»:

Ինչպես գրել էինք երեկ, նախագահ Ժակ Շիրակը եւ կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը Ելիսեյան պայմանագրի 40-ամյակի առթիվ չորեքշաբթի օրը կրկին հավաստել էին Իրաքի խնդրի խաղաղ լուծում գտնելու անհրաժեշտությունը: Այս կապակցությամբ լրագրողների հարցերին պատասխանելիս Ռամսֆելդը մասնավորապես հայտարարել է, թե Ֆրանսիան եւ Գերմանիան այսօր ներկայացնում են «ծեր եվրոպան», որի ազդեցությունն իր թուլացել է:

Ֆրանսպրեսը մեջբերում է Ռամսֆելդի այն խոսքերը, թե «ամբողջ Եվրոպային նայելիս նկատում ենք, որ նրա ծանրության կենտրոնը տեղափոխվել է արեւելք»: Հայտարարելով, թե Ֆրանսիան եւ Գերմանիան «խնդիրներ» են, Ռամսֆելդն ընդգծել է, թե եվրոպական մի շարք երկրներ նրանց համախոհները չեն եւ «Միացյալ Նահանգների հետ են»:

Անցյալում ՆԱՏՕ-ի դեսպանը եղած Դոնալդ Ռամսֆելդը մասնավորապես նկատի ուներ Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի 7 պետություններին (Լիտվա, Լատվիա, Էստոնիա, Սլովակիա, Սլովենիա, Ռումինիա, Բուլղարիա), որոնք դեկտեմբերին անդամակցեցին ՆԱՏՕ-ին եւ առհասարակ ամերիկամետ դիրքորոշում ունեն:

Ինչ վերաբերում է ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելին, նա ամերիկյան PBS հեռուստաալիքով Փարիզին եւ Բեռլինին խորհուրդ է տվել Իրաքի պատերազմին ընդդիմանալուց առաջ ծանոթանալ միջազգային տեսուչների հաշվետվությանը, որը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին է ներկայացվելու հունվարի 27-ին:

Դավոսում մեկնարկում է 33-րդ համաշխարհային տնտեսական ֆորումը

ԴԱՎՈՍ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Դավոսում (Շվեյցարիա) մեկնարկում է թվով 33-րդ համաշխարհային տնտեսական ֆորումը՝ «Ստեղծել վստահություն» կարգախոսով: Նախատեսվում է, որ ֆորումին մասնակցելու է ավելի քան 1500 մարդ, այդ թվում, ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Քոլին Փաուելը եւ գլխավոր դատախազ Ջոն Էշքրոֆթը:

Ռուսական պատվիրակությունը կգլխավորի տնտեսության եւ առեւտրի զարգացման նախարար Գերման Գրեֆը: Ռուսաստանի եւ Եվրոպայի փոխհարաբերությունների քննարկման ժամանակ հիմնահարցերից մեկը կհանդիսանա Ռուսաստանի՝ Միջազգային առեւտրական կազմակերպություն մուտք գործելու հեռանկարը:

Համաշխարհային տնտեսական ֆորումը միջազգային անկախ կազմակերպություն է, որը միավորում է առաջատար քաղաքական գործիչներին, տնտեսագետներին, գիտնականներին եւ զանգվածային լրատվական միջոցների ղեկավարներին: Ամենամյա հանդիպումների ժամանակ մշակվում են տնտեսական եւ սոցիալական առաջընթացին հասնելու ուղիներ: Ամեն տարի ֆորումին որոշվում են 100 «վաղվա օրվա գլոբալ առաջնորդներ» եւ գիտատեխնիկական առաջընթացի եզրին գտնվող կազմակերպությունների 100 ղեկավարներ:

Վենեսուելայում գործադուլը շարունակվում է

ԿԱՐԱԿԱՍ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վենեսուելայի ընդդիմադիր «Համակարգող ժողովրդավարական կոմիտեն» շարունակում է ընդհանուր գործադուլը եւ «ժողովրդավարական» պայքարը նախագահ Ուգո Չավեսին իշխանությունից հեռացնելու համար: Այդ մասին չորեքշաբթի օրը Կարակասում կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարել է արհմիութենական ղեկավար Կառլոս Օրտեգան՝ ժխտելով այն լուրերը, թե դեկտեմբերի 2-ին սկսված գործադուլը մոտ ժամանակներս դադարեցվելու է: Վենեսուելայի աշխատավորների համադաշնության նախագահը դատապարտել է այս տարվա փետրվարի 2-ին իշխանության գլուխ նախագահ Չավեսի գտնվելու հարցի շուրջ այսպես կոչված «խորհրդակցական հանրաքվեի անցկացումը չեղյալ հայտարարելու Գերագույն տրիբունալի որոշումը: Օրտեգան այդ որոշումը գնահատել է որպես «ագրեսիա եւ բռնություն Վենեսուելայի ժողովրդի նկատմամբ»:

ԿՀՎ-ն հավաքագրում է արաբական ծագումով ամերիկացիներին

Կենտրոնական հետախուզական վարչությունը սկսել է նոր աշխատակիցների հավաքագրել արաբական ծագումով ամերիկացիների շրջանում: Նպատակը կադրերի համալրումն է միջազգային ահաբեկչության դեմ մղվող պայքարում: Գլխավոր հետախուզական գործակալություն հանդիսացող ԿՀՎ-ի պաշտոնական ներկայացուցիչ Մարկ Մենսֆիլդը լրագրողներին հայտարարել է, որ ԿՀՎ-ի համար առավել մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում արաբական արմատներ ունեցող երիտասարդ ամերիկացիները, որոնք ԱՄՆ քաղաքացի են դարձել որպես ներգաղթյալների երկրորդ կամ երրորդ սերնդի ներկայացուցիչներ, ծանոթ են Մերձավոր Արեւելքի երկրներին եւ տիրապետում են արաբերենին:

Ըստ ավանդույթի, ԿՀՎ-ն թեկնածուներ է որոնում հիմնականում համալսարանների եւ քոլեջների ուսանողների միջավայրում: Բացի դրանից, անցյալ շաբաթավերջին վարչությունն աշխատանքի ընդունման գովազդային հայտարարություններ զետեղեց Նյու Յորքի, Վաշինգտոնի, Լոս Անջելեսի, Դետրոյթի եւ Տամպայի (Ֆլորիդայի նահանգ) թերթերում: Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, հենց այդ քաղաքներում է բնակվում արաբական ծագումով ամերիկացիների մեծ մասը:

2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ողբերգական իրադարձություններից հետո ամերիկյան հետախուզական գործակալությունները քննադատության էին ենթարկվել, որովհետեւ չէին կարողացել գործակալների ցանց ստեղծել «Ալ Ղաիդա» ահաբեկչական խմբավորման մեջ եւ կանխել հակաամերիկյան հարձակումները:

Գ. Ռ.

ՄՇԱԿՈՅԹ

Աշխատանքային տրամադրությունների փոփոխություններ

Արվեստը՝ գործնական միջավայրում

Երեւանի բարձրադիր վայրերից մեկում՝ Կիլիկիա թաղամասում են տեղակայված DCA ադամանդի վերամշակման եւ ոսկերչական JCA ընկերությունները: Հարակից կառույցներից իր ճարտարապետական ոճով, գունային պարզ լուծումներով առանձնացող շինարարական այս համալիրը Երեւանի ձմեռային գորշ ֆոնին թվում է ինչ-որ տեղ անհարիր: Այն առայժմ այդպես երեւաց Կիլիկիա թաղամասի երեւանյան հին տների, նեղլիկ, ծուռումուռ փողոցների հարեւանությամբ: Մի քանի տարի առաջ (1998 թ. նոյեմբեր) այս տեղանքում կիսավեր տներ էին ու շինարարական աղբ: Մաքրվելուց հետո շատ արագ տեղում սկսեց կառուցվել նորաձեւ, ժամանակակից հարմարություններով ու լուծումներով շինարարական նոր համալիր, որն արտադրանք տվեց անմիջապես հաջորդ տարի: Կազմակերպությունն աստիճանաբար կատարելագործեց իր արտադրանքը, եւ նորագույն սարքավորումների միջոցով ադամանդի բարձրորակ մշակմամբ արդեն համաշխարհային շուկայում նվաճել է իր ուրույն տեղը:

Բոլոր ժամանակներում էլ ոսկերիչ վարպետների անհատականության կնիք ունեցող գործերը դասվել են արվեստի ստեղծագործությունների շարքը: Ընկերության տնօրեն Գագիկ Աբրահամյանն այն կարծիքին է, որ իրենց արտադրանքը ստեղծագործական աշխատանքի արդյունք է, որովհետեւ դրանցից եւ ոչ մեկը չի կրկնում մյուսին ու ամեն անգամ ինչ-որ դետալ նորովի է ներկայացվում, որի համար նուրբ ճաշակ եւ երեւակայություն է հարկավոր: Հմուտ մասնագետների բարձր վարպետության շնորհիվ է, որ կազմակերպության արտադրանքը գնահատվում է նաեւ արտերկրում եւ ունի որոշակի պահանջարկ: Այս աշխատանքների մեջ ներգրավված 400-ից ավելի աշխատակիցների համար առաջնահերթը ճշգրտությունն ու օրինապահությունն է:

Ընդհանրապես այստեղ գործում են կանոնավոր, աշխատանքային ռեժիմը, կարգ ու կանոնը եւ լրջությունն ու պատասխանատվությունը գործի նկատմամբ, ընդ որում հավասարապես բոլորն են պատասխանատու եւ, ինչպես տնօրենն է հավաստում, այստեղ ղեկավարներ չկան, բոլորը «խաղացող մարզիչներ» են:

Կառույցի բարձրադիր վիճակը շահեկան է նաեւ այլ առումով, այն հնարավորություն է տալիս մեկ հայացքով ընդգրկել քաղաքի գեղատեսիլ հատվածներից մեկը՝ Հրազդանի կիրճը եւ հարակից շրջակայքը: Սա թվում է անկարեւոր, բայց ստեղծում է տրամադրություն: Իհարկե, մեր այս պայմաններում կայուն աշխատանք ունենալն արդեն այնպիսի բարեբախտություն է, որ աշխատավայրի տեղի, դիրքի, պայմանների մասին մտածելն արդեն շռայլություն կլինի: Բայց, բարեբախտորեն, Հայաստանում կան հիմնարկ-ձեռնարկություններ, որ աշխատատեղերից եւ կայուն աշխատավարձերից զատ մտածում են ստեղծել նաեւ աշխատանքային հաճելի միջավայր: Մենք արդեն անդրադարձել ենք «Հայկական ծրագրեր» համակարգչային ծառայությանը, որտեղ ձեւավորված է աշխատանքային մշակույթ՝ լուրջ, սկզբունքային հիմնավորումներով:

Աշխատանքային եւ մարդկային հարաբերությունների մասին մեկ տպավորությամբ խոսելն անլուրջ է, բայց որ աշխատակիցների համար այստեղ ստեղծված են հարմարավետ պայմաններ, ակնհայտ է: Հաճելի լուսավորված տեղամասեր, մաքրություն եւ հոգատարություն: Աշխատանքային ընդմիջման ժամերը կանոնավորված են, ճաշարանը գտնվում է արտադրամասերից դուրս, առանձին կառույցում, սնունդն անվճար է:

Կազմակերպությունն ունի մեկ այլ առանձնահատկություն, այստեղ կա վերաբերմունք արվեստի նկատմամբ ու «համագործակցություն» գեղանկարչության հետ: Այս երեւույթը դեռ շատ տարածված չէ մեզանում, բայց կան աշխատավայրեր, որտեղ արվեստի միջոցով փորձում են ընդհանուր տրամադրությունը փոխել: Արտադրամասերում նկարներ չկային, բայց վերնահարկերում, աստիճանավանդակի պատն ի կախ հայ գեղանկարիչների աշխատանքները միանգամից ուշադրություն են գրավում եւ տպավորություն ստեղծում: Սա կատարվում է ակամայից: Այստեղ յուրօրինակ միկրոկլիմա է ստեղծված: Մեր օրերում արվեստը, մշակույթն առհասարակ երկրորդական պլան է մղվել, նվազել է հետաքրքրությունը արվեստի նկատմամբ, բայց աշխատանքային գործնական միջավայրում ձեւավորվող այս երեւույթը կարծես ինչ-որ տեղ փորձում է վերադարձնել մշակութային կորուստները մարդկային հոգեբանության, գիտակցության մեջ, թերեւս նաեւ մեղմել՝ նյութական, ֆինանսական աշխարհի ավերածություններն առհասարակ...

DCA եւ JCA ընկերությունների նախագահ Գագիկ Աբրահամյան. նկարիչ Կարլոս Սայադյան եւ բելգիացի մենեջեր Ջոն Ֆինլըսոն:

Սամվել Համբարձումյանի, Ռուբեն Մանուկյանի, բայց հիմնականում Կարլոս Սայադյանի նկարներն են որոշակի փոփոխություն հաղորդել այս մթնոլորտին: Զրուցակիցս՝ գեղանկարիչ Կարլոս Սայադյանը, արվեստում իրեն համարում է մաքսիմալիստ եւ գտնում է, որ համաշխարհային կերպարվեստում այսօր ամեն ինչ կարելի է արդիականացնել: Նկարչության մեջ ամեն ինչի պահանջարկ կա՝ կոմերցիոնից մինչեւ սալոնային: Իսկ ընդհանրապես նկարը պետք է էմոցիա արթնացնի, եթե էներգետիկ դաշտն ուժեղ է, ազդեցությունը, տպավորությունն ավելի մեծ է:

Նկարը լավագույնս ցուցադրելու համար որոշակի պայմաններ են պետք, ինչպես տարածական, այնպես էլ լուսավորվածության առումով: Պատկերասրահներ-թանգարանները կառուցվում են հատուկ այս նպատակներով. տեխնիկական պատճառներով, սխալ ցուցադրությունից նկարն, անշուշտ, տուժում է: Աշխատանքային մթնոլորտին որոշակի մշակույթ հաղորդելու նպատակով ընտրված նկարները պիտի համահունչ լինեն միջավայրին՝ ինքնանպատակ չլինելու համար: Սա եւս պրոֆեսիոնալ մոտեցում է պահանջում: Ինչպիսի՞ նկարչությունն է պատշաճում աշխատանքային միջավայրին. ընտրությունը կարող է, ինչ խոսք, սուբյեկտիվ լինել, բայց կարեւոր է գունային կոլորիտ եւ տրամադրություն ստեղծել: Ըստ Կարլոս Սայադյանի, ինտերիերը լրացնող նկարչությունը պիտի համապատասխանեցվի միջավայրին, արտադրամասում կախված նկարներն, օրինակ, պիտի ինտերիերային լինեն, որ ավելորդ էմոցիաներ չառաջացնեն, հանգիստ, մեղմ, դրական լիցքեր առաջացնեն:

«Հնարավո՞ր է, որ նկարը երկրորդային պլանի մղվի աշխատանքային միջավայրում եւ այն արժեզրկումը չունենա, ինչ, ասենք, ցուցասրահում»: Իմ այս հարցի արձագանքը միանգամայն կտրուկ էր. «Ո՛չ, ո՛չ, հոգեբանական ստերեոտիպն է գործում, նույն իմ նկարը, եթե կախվի էրմիտաժում կամ Լուվրում, այլ կերպ կնայվի: Գործնական միջավայրում արել ճիշտ ցուցադրության դեպքում արժեքային կորուստ չի լինի: Իհարկե, այս սրահը նախատեսված չի եղել նկարների ցուցադրության համար:

Իսկ ընդհանրապես, արվեստի մեջ տեղայնացվածությունը պիտի չբեւեռվի: Խնդիրը չպիտի փոքրացվի, տեղայնացվածությունն առաջացնում է կյանքի ինդուստրացիա, արվեստը չի կարող լինել այդպիսին», շարունակում է նկարիչը:

«Նկարչության ազդեցությունն ավելի անմիջական եւ արագ է կատարվում: Գունային գործո՞նն է պատճառն արդյոք այդչափ արագ հաղորդակցման»: Իմ հաջորդ հարցին Կարլոս Սայադյանն ունի հետաքրքրական մեկնաբանություն:

«Արվեստի մյուս տեսակները՝ կինոն, երաժշտությունը, գրականությունը, թատրոնն ընկալելու համար ժամանակ է «պահանջվում»: Նկարչությունը սեղմում է ժամանակը: Սա չի նշանակում բնավ, որ նկարչությունը ժամանակի զգացողություն չի կրում: Հակառակ դեպքում՝ նա կյանք չունի:

Նկարներն այստեղ իրենց ավելի լավ են զգում, քան արվեստանոցներում, բազմաթիվ շփումներ, ծանոթություններ ստեղծում»:

Թերեւս այսպես է, քանի որ նրանք «պարեցնում» են պատը, կենդանացնում տարածքը, նոր մտայնությունների տեղիք տալիս:

«Ընդհանուր առմամբ սեր ունեմ նկարչության նկատմամբ: Կարծում եմ, կարողանում եմ տարբերակել լավ նկարը վատից, անուններով նկարի ընտրություն չեմ կատարում: Մենք չենք համագործակցում բիզնեսի համար: Կարլոսին ընդունում եմ որպես ընկերոջ: Նրա մոտեցումները գեղանկարչության մեջ ինձ հոգեհարազատ են, ամեն նկարի մեջ միտք է դրված: Կարլոսը կարողանում է իր մտածողությունը հաղորդել կտավին, իրականության մեջ արվեստի միջավայր հայտնաբերել: Արվեստը մեր ոլորտին համահունչ է, որովհետեւ մենք էլ արվեստի գործ ենք անում, ոչ մի քար մյուսին նման չէ, ամեն անգամ նորովի է ստեղծագործվում քարը: Գուցե թե իբրեւ էլիտար բիզնես պահանջում է միջավայրային յուրահատուկ զգացողություն, որ կարող է արվեստը միայն հաղորդել: Աշխատանքի արտադրողականության վրա, իհարկե, սա չի ազդի, բայց տրամադրություն կարող է ստեղծել, հաճելիության զգացումներ արթնացնել», այսպես է մտածում ընկերության տնօրեն Գագիկ Աբրահամյանը:

Ձեռնարկությունից դուրս գալուց տպավորությունները խառնվեցին՝ գունային ազդեցություններ, գեղանկարներ, որ տրամադրություններ են ստեղծում, հաղորդակցում առաջացնում, եւ մշակվող թանկարժեք քարեր, որ սկզբնական տեսքով ապակու փայլփլուն բեկորներ էին հիշեցնում:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ

Հայոց ցեղասպանության գրքի շնորհանդես Լորդերի պալատում

Մեծ Բրիտանիայի հայկական համայնքի լրատվական կենտրոնից էլփոստով ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ բրիտանա-հայկական համակուսակցական խորհրդարանական խմբավորումը Լորդերի պալատում կազմակերպում է «Կոմիտաս» ինստիտուտի օրերս հրատարակած «Հայոց ցեղասպանություն» բրիտանական խորհրդարանական քննարկումները 1915–1918 թթ.» գրքի շնորհանդեսը, հունվարի 27-ին՝ Հոլոքոստի հիշատակի օրը: Միջոցառումը հովանավորում են բարոնուհի Քոքսն ու լորդ Էյվբերին:

Շնորհանդեսի վայրը հատկանշական է, քանի որ հենց այնտեղ առաջին անգամ Ջեյմս Բրայսը ներկայացրել է 1915 թ. Հայոց ցեղասպանությունը: Նոր գիրքը խորհրդարանական քննարկումների մի յուրահատուկ հավաքածու է, որը գալիս է լրացնելու 1916 թվականի խորհրդարանական զեկուցագրի հիման վրա գրված «Հայերի հանդեպ վերաբերմունքն Օսմանյան կայսրությունում» հատորը, հրատարակված դարձյալ «Կոմիտաս» ինստիտուտի կողմից: Նոր գրքում այդ ժամանակվա փոխարտգործնախարար Ռոբերտ Սեսիլը հստակորեն ասել է քննարկումներից մեկի ժամանակ, 1915 թվի նոյեմբերի 16-ին. «Դա նախօրոք կշռադատված ու միտումնավոր քաղաքականություն էր՝ հիմնովին բնաջնջելու Թուրքիայում ապրող հայերին: Հրամանագրված էր վերեւից եւ իրագործվեց սիստեմատիկաբար»: Բրիտանացի այսօրվա արտգործնախարարությունը պետք է լրջորեն հաշվի առնի Սեսիլի այս խոսքերը:

«Մեզ բավականություն է պատճառում, որ «Կոմիտաս» ինստիտուտն այսքան կարեւոր դեր է խաղացել եւ շարունակում է խաղալ Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ բրիտանական քննարկումներում: Առաջիկա օրերին ցուցադրվելիք Բի-Բի-Սի-ի նկարահանած վավերագրական ֆիլմն ու ներկայումս պատերազմի կայսերական թանգարանում բացված ցուցահանդեսի պատրաստողները, ինչպես անցյալ տարվա մայիսին Ուելսի խորհրդարանում տեղի ունեցած քննարկումների մասնակիցներն օգտվել են «Կոմիտաս» ինստիտուտի հրատարակումներից: Հուսով եմ, ի վիճակի կլինենք շարունակելու մեր գործը», ասել է այս առթիվ Արա Սաֆարյանը:

Հ. Ծ.

BRITISH AIRWAYS

Բըռնսյան ավանդական ընթրիքը՝ 5-րդ անգամ Հայաստանում

Այս տարվա հունվարի 25-ին «Բրիտիշ էրուեյզը» արդեն հինգերորդ անգամ Երեւան կբերի պարկապզուկահարին՝ տոնելու ավանդական դարձած Բըռնսյան ընթրիքի հանդիսությունը: «Մեզ բերկրանք է պատճառում, որ շոտլանդական ավանդույթը մենք Հայաստան ենք բերում», այս առթիվ ասել է Հայաստանում այդ ավիաընկերության առեւտրական բաժնի տնօրեն Ջիմի էլ Մուրը, ավելացնելով, որ այդ առթիվ նվիրատվությունների միջոցով առաջացած գումարը ծառայելու է «Ուրախ ժպիտներ» ծրագրի իրականացմանը:

«Ուրախ ժպիտներ» ծրագիրը մշակել է «Ուորլդ վիժն» կազմակերպությունը՝ հոգալու «նապաստակի շրթունքներ» ունեցող երեխաների վիրահատության ծախսերը: Վիրահատությունն իրականացնելու են «Բժիշկներ առանց սահմանի» կազմակերպության վիրաբույժները՝ բարեսիրական հիմունքներով: Ավիաընկերությունից ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է նաեւ, որ «Արմենիա» հյուրանոցում ընթրիքի ընթացքում չորս տոմսեր (դեպի Լոնդոն եւ Հյուսիսային Ամերիկա) կխաղարկվեն որպես մրցանակներ: Ավանդական «հագգիսը» (շոտլանդական հատուկ խորտիկ) կտրվելու է թրով եւ հյուրասիրվելու է ներկաներին՝ շոտլանդական վիսկիով եւ անմահ բանաստեղծ Ռոբերտ Բըռնսի ստեղծագործությունների արտասանությամբ:

Ավելացնենք, որ «Բրիտիշ էրուեյզն» իրականացնում է 3 չվերթ Երեւանից Լոնդոն՝ երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերին, իսկ վերադարձը՝ երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին: Ուղեւորներին սպասարկում են «էրբաս A 320» եւ «A 321» հանգստավետ ու հարմա-

Սեւ փարավոնների հայտնաբերումը Սուդանում

Ֆրանսիացի եւ շվեյցարացի հնագետները Սուդանի Նիլ հովտում հայտնաբերել են հինավուրց արձաններ, որոնք 2500 տարվա պատմություն ունեն եւ հայտնի են սեւ փարավոններ անվամբ: Արշավախմբերի ղեկավար Շարլ Բոննեն ասել է Բի-Բի-Սի-ին, որ դրանց հայտնաբերումը մեծ նշանակություն ունի ոչ միայն Սուդանի, այլեւ ամբողջ մարդկության համար, քանի որ լույս են սփռում անցյալի դեռեւս անհայտ պատմությունների վրա: Այդ դամբարանում մարդկային ոտք չի դրվել ավելի քան 2000 տարի: Սեւ փարավոնների արձանները գրանիտից են, եւ յուրաքանչյուրի վրա նշված է փարավոնի անունը: Հնադարյան փարավոնները Նուբիայում ամենազոր էին, իշխում էին հսկայական տարածքների վրա: Նրանց տիրապետությանն էր ենթարկվում նաեւ Քուշի թագավորությունը:

Ենթադրվում է, որ դամբարանը կառուցել են եգիպտացիները եւ առանձնակի խնամք չեն տարել դրանց նկատմամբ: Արձաններից շատերի գլուխները պոկված են, իսկ ոտքերը՝ կոտրված: Պրոֆեսոր Բոննեն կարծում է, որ եգիպտացիները չեն բավարարվել Քուշի թագավորությունը գավթելով, նրանք ցանկացել են երկրի երեսից ջնջել այն ամենը, ինչ կապված է եղել սեւ փարավոնների հետ:

Ռ. Պ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

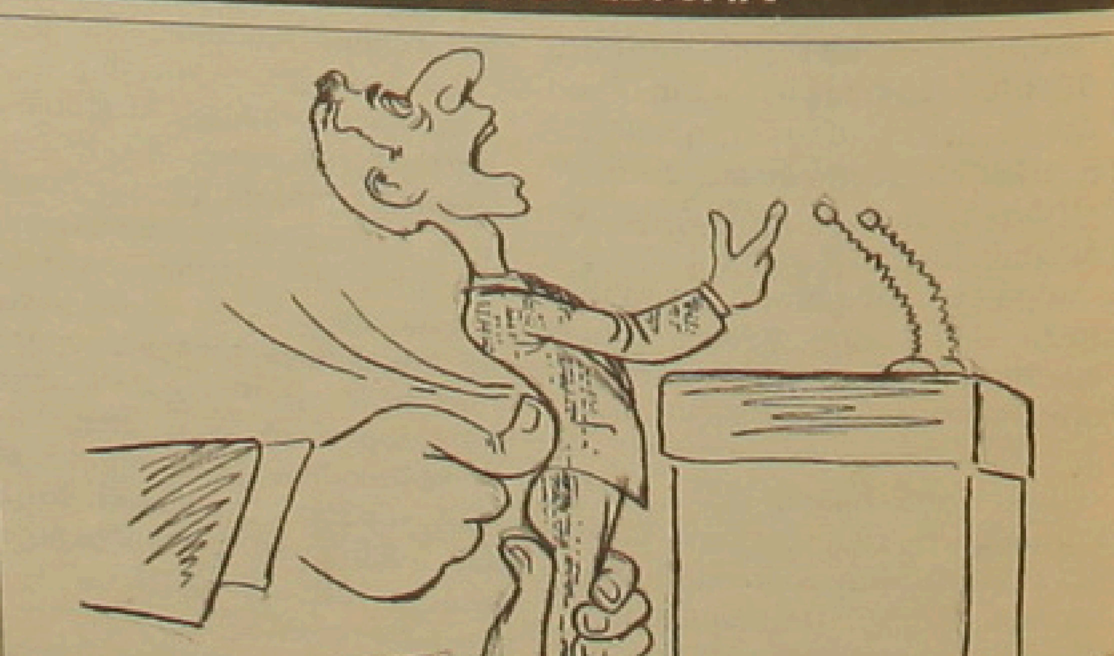

Շարունակելով պարբերաբար անդրադառնալ ֆուտբոլի ՀՀ առաջնության մասնակից թիմերի նոր մրցաշրջանի նախապատրաստությանը, ընթերցողներին ենք ներկայացնում հերթական հրապարակումը: Խմբագրության հյուրն է առաջնության բրոնզե մրցանակակիր Երեւանի «Բանանց» ակումբի հիմնադիր եւ նախագահ Սարգիս Իսրայելյանը:

«Բանանցի» եւ «Սպարտակի» միավորման գործընթացն ավարտվել է

Սկսվում է նախապատրաստական երկրորդ փուլը

– Պրն Իսրայելյան, բազմիցս նշել եք, որ «Սպարտակն» ու «Բանանցը» պետք է միավորվեն: Ո՞ր փուլում է գտնվում այդ գործընթացը:

– Գործընթացն արդեն ավարտված է. արդարադատության նախարարությունում որպես իրավական անձ գրանցվել է «Բանանց» հասարակական կազմակերպությունը: Բարձրագույն խմբում հանդես կգա «Բանանցը», իսկ դուբլ թիմը՝ «Սպարտակը» կմասնակցի առաջին խմբի մրցաշարին: Բացի այդ, «Սպարտակի» մանկապատանեկան թիմերը հանդես կգան Հայաստանի տարիքային տարբեր խմբերի պատանեկան առաջնությունում: Ես ակումբի նախագահն եմ, փոխնախագահներն են Հովհաննես Զանազանյանն ու Նիկոլայ Ղազարյանը: «Բանանցը» կգլխավորի Արմեն Գյուլբուդաղյանը, որին կօգնեն ավագ մարզիչ Արամ Փարսադանյանը, մարզիչներ Սամվել Սարգսյանն ու Ալյոշա Աբրահամյանը: «Սպարտակի» գլխավոր մարզիչն է Վազգեն Հայրապետյանը, մարզիչները՝ Հովհաննես Ղալղալյանն ու Արտաշես Մարկոսյանը:

– Ի՞նչ հիմունքներով է կազմավորվել «Սպարտակը»:

– Հիմնականում 1985-86 թթ. ծնված պատանիներն են, որոնք «Բանանցի» հերթափոխն են:

– Ինչպիսի՞ փոփոխություններ են կատարվել թիմում:

– Բնականաբար, չէինք կարող 2 թիմերի բոլոր խաղացողներին պահել, ուստի մի մասի ծառայություններից հարկ էր հրաժարվել: Տիգրան Հովհաննիսյանը, Անդրանիկ Զանազանյանը, Արթուր Քոչարյանը, Արշակ Ամիրյանը, Լեւոն Սարգսյանը, Հայկ Բաբայանը, Կարեն Նավոյանը, Արշակ Մինասյանը, Տիգրան Եսայանը տրանսֆերի են հանվել: Մարիուս Սկինդերիսի, Վարազդատ Ավետիսյանի, Ռաֆայել Նազարյանի պայմանագրի ժամկետը լրացել է եւ նրանք հեռացել են թիմից: 3 ամսով Իրան են մեկնել Կարեն Բարսեղյանը, Էդիկ Երիցյանը, Ֆելիքս Խոջոյանը: Գագիկ Սիմոնյանը Լիբանանում է: Արթուր Մինասյանը 6 ամսով պայմանագիր է կնքել Կիպրոսի «Անորթոսիսի» հետ: Արա Հակոբյանն ու Եղիշե Մելիքյանը փորձաշրջան են անցնում Դոնեցկի «Մետալուրգում», Արամ Հակոբյանը՝ Հունաստանի առաջին խմբի «Պատրաիկոս» թիմում, Ալբերտ Աֆյանը Լեհաստանում է: Արկադի Դոխոյանը Հունաստանից հետ է վերադարձել: «Բանանցում» փորձարկվում են Արամ Սարգսյանն «Արարատից» եւ Կարեն Յայլոյանը՝ «Կոտայքից»:

– Ի՞նչ ճակատագիր է սպասում տրանսֆերի հանված այն ֆուտբոլիստներին, եթե նրանք չկարողանան թիմ գտնել:

– Ակումբում գործող կանոնակարգի համաձայն, մինչեւ պայմանագրի ժամկետի ավարտն այդ ֆուտբոլիստներին կվճարվի աշխատավարձի համապատասխան տոկոսը, նրանք կմասնակցեն թիմի պարապմունքներին, սակայն չեն հայտավորվի եւ խաղերում հանդես չեն գա: Կարծում եմ, որ իրեն հարգող ֆուտբոլիստը չպետք է համակերպվի նման իրավիճակին եւ անպայման թիմ կգտնի՝ շարունակելու ֆուտբոլային գործունեությունը:

– Ինչպե՞ս է ընթանում նոր մրցաշրջանի նախապատրաստությունը:

– Առաջին փուլն արդեն ավարտվել է: Դեկտեմբերի 15-29-ը մարզվել ենք Երեւանում, հունվարի 4-20-ն ուսումնամարզական հավաք անցկացրել Ծաղկաձորում: Հունվարի 24-ից փետրվարի 7-ը երկրորդ հավաքը կանցկացնենք Կիպրոսում, որտեղ ծրագրված է ստուգողական 3 հանդիպում: Հավաքին ընդգրկել ենք հետեւյալ 20 ֆուտբոլիստներին՝ Դ. Վորոբյով, Կ. Բաբայան, Հ. Դեմիրճյան, Աշ. Գրիգորյան, Կ. Սիմոնյան, Ռ. Ջենեբյան, Գ. Աբաբեկյան, Լ. Հայրապետյան, Գ. Գրիգորյան, Ար. Գրիգորյան, Ս. Մելքոնյան, Ա. Սարգսյան, Ա. Ոսկանյան, Ս. Սարգսյան, Արամ Հակոբյան, Ս. Առաքելյան, Ա. Հովհաննիսյան, Հ. Հակոբյան, Հ. Գեւորգյան, Կ. Յայլոյան:

Կիպրոսից թիմը կմեկնի Աշգաբաղ, որտեղ փետրվարի 9-ին մեկնարկելու է «Թուրքմենբաշու գավաթը»: Ըստ նախնական հայտի, մեր խմբում «Բանանցի» մրցակիցներն են Թուրքմենիայի չեմպիոն «Շագադամը», Կարագանդայի «Շախտյորը» եւ Գրոդնոյի «Նեմանը»: 2 ուժեղագույնները կշարունակեն պայքարը: Երեւի մինչեւ փետրվարի 24-ը մնանք Աշգաբադում: 4-րդ հավաքի ժամկետները կճշտվեն, երբ հայտնի դառնա առաջնության խաղացանկը:

– «Թուրքմենբաշու գավաթի» մրցաշարում «Բանանցի» առջեւ կոնկրետ խնդիր դրվելո՞ւ է, որպեսզի թիմը չարժանանա «Փյունիկի» դառը ճակատագրին:

– Երբ ներկայացնում ես ազգդ, երկիրդ, անհրաժեշտ է պատասխանատվություն դրսեւորել: Այնպես որ, կձգտենք բարձր արդյունք ցույց տալ, հանդես գալ օպտիմալ կազմով: Կարծում եմ, կիպրոսյան հավաքը կնպաստի ֆուտբոլիստների խաղային պրակտիկային, թույլ կտա մարզիչներին որոշելու թիմի կորիզը: Զուգահեռաբար, Աշգաբադում կշարունակվեն ֆուտբոլիստների փորձարկումները:

– «Բանանցն» այս տարի ի՞նչ նորամուտն է նշելու եվրագավաթներում: Առայժմ թիմն ապավինում է միայն տեղի ֆուտբոլիստներին: Հնարավո՞ր է թիմում լեգեոներներ հայտնվեն:

– Թիմն իրավունք ունի մասնակցելու Ինտերտոտոյի գավաթի մրցաշարին, սակայն պայքարելու է ՈւԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության ուղեգրի համար: Եթե մինչեւ մայիս գործերը հաջող ընթանան, թիմի կազմը ուժեղ լինի, գուցեեւ բավարարվենք տեղի կադրերով: Մանավանդ, եթե Ինտերտոտոյի գավաթին մասնակցենք, նպատակահարմար չեմ գտնում լեգեոներների հրավիրումը: Ավելի լավ է մեր ֆուտբոլիստները միջազգային խաղերի փորձ ձեռք բերեն: Այնպես որ, լեգեոներների հրավիրման հարցը կորոշենք մրցաշրջանի ընթացքում:

– Փորձառու շատ ֆուտբոլիստներ տրանսֆերի են հանվել, փորձաշրջան են անցնում արտերկրներում: Հաջողության դեպքում «Բանանցը» համալրման կարիք չի՞ զգա:

– Իհարկե, Հակոբյան եղբայրների, Եղիշե Մելիքյանի նման ֆուտբոլիստները թիմին անհրաժեշտ են: Սակայն պետք է նրանց հնարավորություն տալ հանդես գալու ավելի բարձր մակարդակի առաջնություններում, կատարելագործելու վարպետությունը: Դա նաեւ խթան կհանդիսանա թիմի մյուս երիտասարդ ֆուտբոլիստների համար: Վերջին հաշվով, դա օգտակար կլինի նաեւ մեր հավաքականներին:

– Անցյալ մրցաշրջանում բազմիցս քննադատվել է դուբլ թիմերին տրված արտոնությունների հետ կապված ֆուտբոլիստների հայտավորման, որակազրկումների հաշվառման կարգը: Ելնելով դրանից, այս տարվա առաջնության անցկացման կանոնակարգի նախագծում որոշ սահմանափակումներ են մտցվել: Ձեր կարծիքն այդ մասին:

– Համամիտ եմ մտցված սահմանափակումներին: Սակայն, կարծում եմ, դուբլ թիմից միայն 4 ֆուտբոլիստի մասնակցությունը բարձրագույն խմբի խաղերին քիչ է, կարելի է ավելի շատ թվով երիտասարդների իրավունք տալ փորձարկելու ուժերը: Ես կառաջարկեի գոնե 6 ֆուտբոլիստ: Մյուս կողմից, թույլատրվում է բարձրագույն խմբի միայն 2 խաղացողի մասնակցել դուբլ թիմի խաղերին: Սովորաբար, թիմում մինչեւ 25 ֆուտբոլիստ կա, որոնցից միայն 18-ին կարող ենք հայտավորել տվյալ խաղին: Իսկ մնացածներն ի՞նչ անեն: Կառաջարկեի 2-ի փոխարեն 4 ֆուտբոլիստի թույլատրել:

Դեղին եւ կարմիր քարտերի հարցն արդեն բարձրացված է: Ճիշտ կլինի, որ ֆուտբոլիստը որակազրկման հետեւանքով բաց թողնի այն խմբի խաղերը, որոնցում ստացել է քարտերը: Որքան տեղյակ եմ, կարգապահական կոմիտեի կանոնակարգում այդ փոփոխությունը պետք է մտցվի: Հակառակ դեպքում հարցը կբարձրացվի գործկոմում:

– Որպես գործկոմի անդամ, կարո՞ղ եք տեղեկացնել, թե ե՞րբ է որոշվելու առաջնության մրցակարգը, խաղացանկը:

– Ֆեդերացիան կոնկրետ ժամկետ էր տվել թիմերին՝ հայտնելու առաջնությանն իրենց մասնակցության մասին: Սկզբում ժամկետը դեկտեմբերի 23-ն էր, հետո տեղափոխվեց հունվարի 13: Սակայն, ցավոք, ֆինանսական խնդիրների պատճառով առ այսօր որոշ թիմեր դեռեւս չեն հաստատել իրենց մասնակցությունը: Ինչ արած, թիմերը ֆինանսապես դեռ կայուն չեն: Ֆեդերացիան ջանում է, որպեսզի թիմերն ի վերջո կարողանան մասնակցել: Բայց, ամեն դեպքում, ժամանակն է արդեն որոշում կայացնելու:

– Դժգոհությունների առիթ է տվել նաեւ խաղացանկի ոչ ռիթմիկությունը:

– Դա մասնագիտական հարց է: Մարզիչների մի մասը համաձայն է խաղային յոթօրյա, մյուս մասը՝ հնգօրյա ցիկլին: Սա լուծելի հարց է, քանի որ ստեղծվել է մարզչական խորհուրդ, որն էլ պետք է պատասխան տա հիմնախնդրին:

– Նոր մրցաշրջանում ինչպիսի՞ խնդիր է դրվելու «Բանանցի» առջեւ:

– Պայքարելու ենք թե առաջնությունում, թե գավաթի մրցաշարում բարձր արդյունքների հասնելու համար, նպատակադրվել ենք ստեղծել մարտունակ ֆուտբոլային կոլեկտիվ, որը հաջողությամբ նշի իր նորամուտը եվրագավաթներում:

ԹԵՆԻՍ

Ուիլյամս քույրերը եզրափակիչում

Թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունում առաջինը կանայք որոշեցին եզրափակիչ մասնակիցներին: Ինչպես եւ սպասվում էր, պատվավոր մրցանակը կվիճարկեն Ուիլյամս քույրերը: Հետաքրքրական է, որ կիսաեզրափակիչում նրանց մրցակցուհիները Բելգիայի թենիսիստուհիներն էին: Վինուսը հեշտությամբ հաստատեց իր առավելությունը Ժյուստին Էնենի նկատմամբ (6-3, 6-3), իսկ ահա կրտսեր քրոջից մեծ ջանքեր պահանջվեցին Կիմ Կլայստերսին հաղթելու համար: Առաջին խաղափուլում Սերենան զիջեց (4-6), երկրորդը շահեց (6-3): 3-րդ խաղափուլը բելգիացի թենիսիստուհին շատ հաջող սկսեց եւ խաղը շահում էր 5-1 հաշվով: Թվում էր, հաղթանակը շատ մոտ է, բայց Սերենան կարողացավ բեկում մտցնել մրցակցությունում եւ ի վերջո շահեց մրցամարտը (7-5):

Տղամարդկանց մրցաշարում կիսաեզրափակչի վերջին մասնակիցը որոշվեց չափազանց համառ ու անզիջում մրցապայքարում: Ամերիկացի Էնդի Ռոդիկի եւ մարոկկացի Յունես էլ Այնաուիի մրցավեճը ուղիղ 5 ժամ տեւեց եւ ավարտվեց տեղական ժամանակով գիշերվա ժամը 1-ին: Հաջողությունն ուղեկցեց 20-ամյա Ռոդիկին (6-4, 6-7, 6-4, 4-6, 21-19): Հետաքրքրական է, որ 1/8 եզրափակիչում էլ Ռոդիկը 5 խաղափուլում հաղթել էր Միխայիլ Յուժնուն: Կիսաեզրափակիչում Ռոդիկի մրցակիցը կլինի Շուտլերը: Իսկ եզրափակիչի առաջին մասնակիցն Անդրե Ագասին է, որը հաղթեց Ուեյն Ֆերեյրային (6-2, 6-2, 6-3):

Քառյակը շարունակում է պայքարը

Մոսկվայում ընթացող ֆուտբոլի ԱՊՀ եւ Բալթյան երկրների չեմպիոնների գավաթի մրցաշարում որոշվեցին կիսաեզրափակչի մասնակիցները: Այդ փուլում այսօր միմյանց հետ ուժերը կչափեն «Սկոնտոն» ու «Պախտակորը», «Լոկոմոտիվն» ու «Շերիֆը»: Նշված թիմերի առավելությունը մրցակիցների նկատմամբ քառորդ եզրափակիչում նկատելի էր: Միեւնույն 3-0 հաշվով «Շերիֆը» հաղթեց «Կաունասին», «Պախտակորը» պարտության մատնեց «Ֆլորային»: ԲԱՏԷ-ի դարպասը 3 գոլ խփեց նաեւ «Լոկոմոտիվը», սակայն սեփականն ընդունեց մեկ գնդակ: Ընդ որում, բելառուս ֆուտբոլիստներն առաջինն էին հասել հաջողության. 27-րդ րոպեին հաշիվը բացել էր Բեգանսկին: Սակայն 5 րոպե անց Պարկսը հավասարեցրեց հաշիվը, իսկ 2-րդ խաղակեսում Սոկոլովն ու Վուչիչեւիչն ապահովեցին թիմի հաղթանակը: «Սկոնտոն» 2 անպատասխան գնդակ խփեց Քութաիսի «Տորպեդոյի» դարպասը:

ԳԱՎԱԹԱՅԻՆ ԵՌՈՒԶԵՆ

Գավաթը կվիճարկեն «Լիվերպուլն» ու «Մանչեսթր Յունայթեդը»

Ֆուտբոլի Անգլիայի լիգայի գավաթի եզրափակչի 2-րդ մասնակիցը «Մանչեսթր Յունայթեդն» է, որը հյուրընկալվելիս 3-1 հաշվով հաղթեց «Բլեքբյոռնին»: Հաշիվը 12-րդ րոպեին բացեց դաշտի տերերի խաղացող Կոուլը: Մինչեւ ընդմիջում Սկոուլզը երկու անգամ գրավեց «Բլեքբյոռնի» դարպասը, իսկ 2-րդ խաղակեսին Վան Նիստելռոյը 11 մ հարվածով ամրապնդեց հյուրերի հաղթանակը: Առաջին խաղում գրանցվել էր ոչ-ոքի (1-1):

Եվ այսպես, մարտի 2-ին Կարդիֆում Անգլիայի լիգայի գավաթը կվիճարկեն երկրի ուժեղագույն ակումբներ «Լիվերպուլն» ու «Մանչեսթր Յունայթեդը»:

Եվս երկու մասնակից

Հայտնի դարձան ֆուտբոլի Իտալիայի գավաթի կիսաեզրափակչի երկու մասնակիցներ: «Լացիոյից» հետո պայքարը շարունակելու իրավունք ստացան նաեւ «Ռոման» ու «Միլանը»: «Ռոման» սեփական հարկի տակ 6-3 հաշվով հաղթեց «Վիչենցային»: «Ռոմայից» «հեթ-տրիկի» հեղինակ դարձավ Դելվեկիոն: Առաջին խաղում էլ «Ռոման» հաղթել էր 2-1 հաշվով: «Միլանի» ֆուտբոլիստները, որոնք սեփական հարկի տակ չէին կարողացել հաղթել «Կեւոյին» (0-0), հյուրընկալվելիս մրցակցին խոշոր հաշվով պարտության մատնեցին (5-2): Կիսաեզրափակչի վերջին մասնակիցը հայտնի կդառնա «Պերուջա»-«Յուվենտուս» պատասխան հանդիպումից հետո: Այդ թիմերի առաջին խաղն ավարտվել է «Պերուջայի» հաղթանակով (2-1):

Նվազագույն առավելությամբ

Կայացան ֆուտբոլի Իսպանիայի գավաթի քառորդ եզրափակիչ առաջին 3 հանդիպումները: «Դեպորտիվոն» սեփական հարկի տակ միայն 84-րդ րոպեին գրավեց 2-րդ դիվիզիոնում հանդես եկող «Մուրսիայի» դարպասը եւ համեստ հաղթանակ տարավ: Նույն հաշվով առաջնության հետնապահ «Ռեկրեատիվոն» պարտության մատնեց «Ատլետիկոյին»: «Սեւիլիա»-«Օսասունա» խաղում մրցակիցները մեկական գնդակ փոխանակեցին: Չորրորդ զույգը կազմել են «Մայորկան» ու Մադրիդի «Ռեալը»:

Տոտմյանինան ու Մարինինը Եվրոպայի չեմպիոններ

Շվեդիայի Մալմյո քաղաքում իրենց մրցավեճն են շարունակում գեղասահքի Եվրոպայի առաջնության պարգեւները վիճարկող գեղասահորդները: Առայժմ բոլոր մրցաձեւերում էլ առաջատարները ռուսաստանցի գեղասահորդուհիներն են, որոնք մեկ անգամ եւս ապացուցում են, որ մարզաձեւի ռուսական դպրոցն ուժեղագույնն է Եվրոպայում: Առաջինն իրենց մրցավեճն ավարտեցին սպորտային զույգերը: Եվրոպայի չեմպիոնի կոչումը նվաճեցին ռուսաստանցիներ Տատյանա Տոտմյանինան եւ Մաքսիմ Մարինինը, որոնք իրենց հուսալի ելույթներով արժանացան մրցավարների բարձր գնահատականներին:

Արծաթե մեդալների արժանացավ Սառա Աբիտբոլ-Ստեֆան Բեռնադի ֆրանսիական զույգը, իսկ բրոնզը բաժին հասավ ռուսաստանցիներ Մարիա Պետրովային եւ Ալեքսեյ Տիխոնովին:

Մրցումների գլխավոր անակնկալը կանանց մենասահքում ռուսաստանցի Ելենա Սոկոլովայի գերազանց ելույթն է: Վերջինս որոշ ընդմիջումից հետո վերադառնալով Ռուսաստանի հավաքական, հաղթող է ճանաչվել որակավորման մրցումներում եւ կարճ ծրագրում՝ առաջ անցնելով Իրինա Սլուցկայայից:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Օրվա հետքերով

ԹԲԻԼԻՍԻ

Եթե ռուս խաղաղարարները մնան առանց մանդատի, կհեռանա՞ն Աբխազիայից

Երեկ Մոսկվայում գտնվող Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեն ռուս լրագրողների հետ հանդիպումներում ակնարկեց, իսկ մամուլի ասուլիսում հայտարարեց, որ նախագահ Շեւարդնաձեն ամենայն հավանականությամբ չի երկարաձգի ռուս խաղաղարարների մանդատը, որոնք վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում տեղաբաշխվել են 1994 թ.: Ինքը՝ Շեւարդնաձեն, մի քանի օր առաջ հայտարարեց, թե հերթական անգամ վեց ամսով չի երկարաձգի մանդատը, ապա նշեց, որ ռուս խաղաղարարների հեռանալու դեպքում նոր ողբերգությունը կարող է դառնալ անխուսափելի:

Ռուս խաղաղարար ուժերը կարող են մնալ առանց մանդատի, բայց կհեռանա՞ն Աբխազիայից: Վրաստանի պաշտպանության նախկին նախարար, այժմ խորհրդարանի պաշտպանության եւ անվտանգության հանձնաժողովի փոխնախագահ Գեորգի Կարկարաշվիլին «Ազգի» հետ զրույցում նկատեց, որ ռուս խաղաղարար ուժերը, որոնք կրում են ԱՊՀ մանդատը, դե ֆակտո կարող են մնալ վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում, եթե անգամ Էդ. Շեւարդնաձեն հրաժարվի երկարաձգել հերթական վեցամսյա ժամկետով: Պրն Կարկարաշվիլին նշեց, որ ինքն անձամբ կողմնակից է, որ ռուսները հեռանան Աբխազիայից, բայց ոչ հիմա, քանի որ «այսօր Վրաստանն ի վիճակի չէ ապահովել անվտանգության Աբխազիայի Գալիի շրջանի վրացաբնակ գյուղերում»: «Անշուշտ, ռուս խաղաղարարները չեն արդարացրել իրենց վրա դրված պահանջները, բայց այսօր ռուսական ուժերի դուրսբերումը կունենա անցանկալի հետեւանքներ», ասաց Գեորգի Կարկարաշվիլին:

Վրացական կողմը պնդում է, որ ութ տարիների ընթացքում վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում սպանվել է 86 ռուս խաղաղարար եւ 1700 խաղաղ բնակիչ, գերազանցապես վրացիներ, ավերվել կամ հրդեհի է մատնվել մոտ 5000 տուն: Աբխազական կողմը նշում է, որ այդ թվերը հնարովի են, իսկ 86 ռուս խաղաղարարներ սպանվել են վրացական ծայրահեղական ուժերի՝ «Անտառային եղբայրների» դիվերսիոն գործողությունների հետեւանքով:

Վրաստանի պաշտպանության նախկին նախարարն «Ազգի» հետ զրույցում նշեց, որ քանի դեռ վրացական կողմը Ինգուրի գետի երկայնքով չի կարողանում տեղաբաշխել իր «երկնագույն սաղավարտներին»՝ բանակային, ոստիկանական եւ հատուկ ծառայությունների ուժեր, ռուսական խաղաղարարների դուրսբերումը վրաց-աբխազական հակամարտության գոտուց խիստ վտանգավոր է:

Այս օրերին Թբիլիսիում շարունակվում են հակառուսական ցույցերը: Մի քանի օր Վրաստանում Ռուսաստանի դեսպանատունը «շրջափակման» մեջ պահելուց հետո ցուցարարները տեղափոխվել են խորհրդարանի շենքի դեմ՝ Ռուսթավելու պողոտա: Դրանք հիմնականում Աբխազիայի փախստականներն են, ովքեր ուզում են վերադառնալ իրենց տուն: Անշուշտ, փախստականներին, որոնք արդեն տասը տարի ապրում են անօթեւան, հասկանալ պետք է, ցավել նրանց դժբախտ ճակատագրերի համար: Ցուցարարներից մեկն անգամ փորձեց ինքնահրկիզվել: Մոտ հազար մարդ Ռուսթավելու պողոտայում պահանջում էին ռուս խաղաղարարներին դուրս բերել վրաց-աբխազական հակամարտության գոտուց, ապահովել իրենց վերադարձն Աբխազիա՝ մշտական բնակավայրեր, ճանաչել աբխազների իրականացրած ցեղասպանությունը, դադարեցնել Սոչի-Սուխում գնացքի երթեւեկությունը, ռուսական ուժերը դուրս բերել Բաթումից եւ Ախալքալաքից:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

Եվրամիությունում վերացվում է բանկային ավանդների գաղտնիքը

ՓԱՐԻԶ, 23 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Եվրամիության երկրների ֆինանսների նախարարները կայացրել են որոշում, որը Միության պետությունների քաղաքացիների համար փաստորեն չեղյալ է հայտարարում բանկային գաղտնիքը: Ստացված հաղորդումների համաձայն, դրան համապատասխան, Եվրամիության 12 երկրներ 2004 թվականի հունվարի 1-ից ինքնաբերաբար տեղեկատվություն կփոխանակեն բանկերում եւ ներդրումային հաստատություններում իրենց քաղաքացիների անկետային տվյալների ու ավանդների չափերի մասին: Վերջիններս պարտավոր կլինեն իրենց ավանդներից հարկային տուրքեր վճարելու՝ գործող ազգային օրենսդրությանը համապատասխան:

Եվրամիության երեք երկրների՝ Լյուքսեմբուրգի, Բելգիայի եւ Ավստրիայի համար, որոնց բանկային համակարգը նախատեսված է արտասահմանից ավանդների ներգրավման համար, արվել է կարեւոր բացառություն: Նրանք մինչեւ 2010 թվականը Եվրամիության քաղաքացիների ավանդների համար կսահմանեն աճական հարկեր՝ մինչեւ 35 տոկոս, սակայն չեն ներկայացնի իրենց ավանդատուների անուններն ու հասցեները:

Բանկային համակարգի եւ դեպոզիտային ու այլ ավանդներից հարկերի հավաքագրման՝ մի քանի տարվա ընթացքում պատրաստվող բարեփոխումը նախօրյակին ընդունվել է Եվրամիության ֆինանսների նախարարների՝ Բրյուսելում կայացած նիստում:

Մինչդեռ բանկային գաղտնիքի վերաբերյալ լուրջ հիմնախնդիրներ են պահպանվում Եվրամիության եւ Շվեյցարիայի միջեւ: Բեռնից Եվրամիության քաղաքացիների ավանդների մասին գաղտնի տեղեկատվություն ստանալու Բրյուսելի բոլոր փորձերն առայժմ դրական արդյունքների չեն հանգեցրել:

ԱԼՖՐԵԴԻ ՍԵՆՅԱԿՈՒՄ

23 հունվար_ 11-րդ օր

Ալֆրեդի սենյակի բնակիչները հիմնականում երգում են, պարում, ուտում, կարդում ստացած նամակները, երբեմն էլ խաղում տարաբնույթ խաղեր: Եթե մի քանի օր շարունակ նրանք անհամբերությամբ էին սպասում նամակներին, ապա այսօր նամակների հոսքը նրանց հոգնեցրեց: Մանավանդ որ դրանց ծանոթանալու ժամանակը սահմանափակ է:

Ինչպես հիշում եք, պրն Ալֆրեդը պահանջեց մասնակիցներից ընտրել մեկական նամակ, որոնցից լավագույնի հեղինակը հնարավորություն կստանա միանալ Ալֆրեդի սենյակի բնակիչներին:

Ընտրված 2 նամակների հեղինակներն արդեն արձագանքել են եւ սպասում են պրն Ալֆրեդի վերջնական որոշմանը:

Պրն Ալֆրեդը պահանջեց ընտրել եւս 6 նամակ: Նրան հետաքրքրեց, թե մասնակիցներից յուրաքանչյուրն ինչ կարծիք ունի մյուսների մասին: Ըստ արտահայտված կարծիքների, Ալեքսը յուրահատուկ անձնավորություն է, ներամփոփ, բայց ուժեղ բնավորության տեր:

Կարինեն խելացի է, ինչը մյուսները կապեցին նրա կյանքի փորձի հետ, հոգատար է, Ալեքսը նույնիսկ նշեց, որ շատ բան է սովորում նրանից:

Լիլիթին համարում են բարի, անկեղծ, չնայած շատ հարցերում պասիվություն է ցուցաբերում:

Արմանը միամիտ է, պարզ, փոքր-ինչ եսասեր, բարեհոգի է եւ դեռ շատ բան ունի կյանքից սովորելու:

Իսկ Անահիտն ավելի շատ խոսում է, քան մտածում, նրա հետ դժվար է շփվելը:

Վաչեն ավելի մեծահոգի է, քան ցույց է տալիս, արժանի է հաղթանակի, միաժամանակ բարդ, հանելուկային անձնավորություն է:

Հաղթանակը Լիլիթին զիջելու պատրաստակամություն հայտնեցին Ալեքսն ու Արմանը, որի հետեւանքով, եթե դրվի Լիլիթին խաղից հանելու հարցը, ինքնակամ պետք է դուրս գա տղաներից մեկը:

Իսկ խաղը, ըստ մասնակիցների, պրն Ալֆրեդին դուր չի գալիս, որովհետեւ նրանք չեն կռվում եւ չեն խանգարում միմյանց:

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ հայաստանյան մասնաճյուղ

«Արվեստ եւ մշակույթ» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարվում է մրցույթ արվեստի եւ մշակույթի մենեջերների եւ ադմինիստրատորների համար մասնակցելու «Հայացք դեպի ներս» (Looking Inside) ծրագրին: Ծրագիրն առաջարկում է վերոհիշյալ բնագավառի ներկայացուցիչներին 2-3 շաբաթյա վերապատրաստում անցկացնել Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի, Կենտրոնական Ասիայի, Կովկասի եւ Մոնղոլիայի հեղինակավոր մշակութային հաստատություններում՝ նպատակ ունենալով.
- կիրառել մշակույթի կառավարման գոյություն ունեցող արդիական մոդելները,
- կազմակերպել գիտելիքների եւ փորձի փոխանակում գործընկերների միջեւ,
- օժանդակել մշակութային գործիչներին, ովքեր կարող են նպաստել մշակույթի բնագավառում երկարատեւ կայուն եւ նշանակալի փոփոխություններին:

Դիմումներն ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2003 թ. փետրվարի 19-ը: Մրցույթի նկարագրությունը եւ դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում հետեւյալ հասցեով՝
Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2:
Հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am; կամ
http://www.batory.org.pl/art/inside

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ հայաստանյան մասնաճյուղ

«Արվեստ եւ մշակույթ» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարվում է Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի, Կովկասի, Կենտրոնական Ասիայի եւ Մոնղոլիայի մշակութային կազմակերպությունների գործունեության կայացմանը (Capacity Building) ուղղված մրցույթ: Մրցույթի նպատակն է ընտրել այնպիսի մշակութային կազմակերպություններ, որոնք կստանձնեն տարածաշրջանում մշակույթի ոլորտի ստրատեգիական զարգացմանն օժանդակողի դերը, կխթանեն համագործակցությունը եւ կնախաձեռնեն տարածաշրջանային համատեղ ծրագրեր: Մրցույթին կարող են մասնակցել մշակույթի ոլորտում տարածաշրջանային գործունեության երկարատեւ փորձ ունեցող հասարակական, մասնավոր եւ պետական կազմակերպությունները:

Դիմումները պետք է ներկայացվեն անգլերենով տպագիր եւ էլեկտրոնային ձեւով մինչեւ 2003 թ. մարտի 14-ը: Մրցույթի մանրամասն նկարագրությանը եւ դիմելու կարգին կարելի է ծանոթանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում հետեւյալ հասցեով՝
Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2
Հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am; կամ
http://www.batory.org.pl/art/other/capacity.html

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ հայաստանյան մասնաճյուղ

«Արվեստ եւ մշակույթ» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարվում է մրցույթ արվեստի մենեջերների, ադմինիստրատորների, մշակութային քաղաքականություն իրականացնողների, արվեստագետների, մշակույթի խորհրդատուների, ինչպես նաեւ արվեստի եւ մշակույթի ոլորտի դասախոսների միջեւ, ովքեր ցանկություն ունեն նոր մասնագիտական փորձ եւ գիտելիքներ ձեռք բերել Արեւելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայի, Կովկասի, Կենտրոնական Ասիայի երկրների եւ Մոնղոլիայի որեւէ մշակութային հաստատությունում, այնուհետեւ դրանք սեփական կազմակերպությունում կիրառելու նպատակով: Մրցույթի նպատակն է արվեստագետների ու մշակույթի ոլորտում մասնագետների փոխայցելությունների միջոցով խթանել աշխատանքի առավել արդիական մոդելների փոխանցումն ու կիրառումը Կովկասի, Կենտրոնական Ասիայի եւ Մոնղոլիայի մշակութային կազմակերպություններում:

Դիմումներն ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2003 թ. փետրվարի 19-ը: Մրցույթի նկարագրությունը եւ դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում հետեւյալ հասցեով՝
Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2
Հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi..am; կամ
http://www.batory.org.pl/art/other/mobility.html

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland Eriwan

Die Botschaft der Bundesrepublik Deutschland in Eriwan sucht zum baldigen Eintritt

einen Assistenten/eine Assistentin für den Bereich Wirtschaft und Entwicklungszusammenarbeit.

Die Tätigkeit umfasst u. a. folgende Aufgaben:
- Selbständiges Fertigen von Schreiben in armenischer und deutscher Sprache;
- Mündliche und schriftliche Übersetzungen in deutsch und armenisch;
- Beratung und Auskunftserteilung in Wirtschaftsangelegenheiten;
- Beantwortung telefonischer Anfragen;
- Registratur- und Archivierungsarbeiten.

Bewerber(innen) sollten über folgende Qualifikationan und Erfahrungen[1] verfügen:
- Hervorragende Deutsch-Kenntnisse;
- Russisch- und vor allem Englisch-Kenntnisse wünschenswert;
- gute PC-Kenntnisse (Word, Excel, Internet).;
- Arbeitserfahrung ist wünschenswert.

Bitte richten Sie Ihre Bewerbung (in deutscher Sprache) mit folgenden Unterlagen
- Lebenslauf (in deutsch)
- Zeugnisse und Diplome (mit deutscher Übersetzung)
- Motivationsschreiben ("Warum ich bei der Deutschen Botschaft arbeiten möchte")

bis zum **31. Januar 2003 an die**
Botschaft der Bundesrepublik Deutschland
zu Hdn. Herrn Speyrer
Tscharenzstr. 29
Eriwan

[1] Neben fachlichen auch persönliche Anforderungen, wie Teamfähigkeit, Belastbarkeit, sicherer Umgang mit Besuchern etc.

Adresse:	Post:	Telefon:	Telefax:	E-Mail:
Tscharenz Str. 29	Auswärtiges Amt	003741-52 45 81	003741-52 47 81	germemb@arminco.com
375025 Eriwan	Botschaft Eriwan	003741-52 32 79		
Armenian		003741-58 65 91		
	11013 Berlin	(Konsularabteilung)		

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 23. 1. 2003 Գինը՝ 100 դրամ